

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Francosko-italijanski sporazum.

O prazniku sv. Treh kraljev, ki nam kliče v spomin poklonitev modrih iz jutrove dežele Kralju miru, se je sklenil v Rimu med Francijo in Italijo sporazum, ki naj služi utrditvi miru v Evropi. Ta namen sta mu opredelila vodilna državnik, ki sta v imenu svojih držav 7. januarja podpisala ta sporazum: Mussolini in Laval. Poslednji je rekel: »Dogovor med Italijo in Francijo sklepamo v interesu največje blaginje obeh držav in v interesu miru na svetu. Nedavno so bile v Ženevi odstranjene nevarnosti sporov in spopadov, mir pa je ostal nesiguren. In vendar se mora mir ohraniti in učvrstiti, naša civilizacija ne sme izginiti. Naše sodelovanje ima namen, da ne bi človeštvo zopet padlo v vojno temo, ki je v njej tavalno toliko stoletij.«

Ideja, ki je bila v Rimu poudarjena pred skrbno opazujočim obličjem Evrope, je v resnici evropska ideja. Vsaka država in vsak narod ima pred vsem dolžnost, da brani sebe in svojo domovino ter da dviga svojo moč in ugled. Ni pa izdajstvo na lastni državi, tako je poudaril francoski zunanji minister, ako jo navajamo k temu, da prevzame na se dolžnost mednarodne vzajemnosti. Te dolžnosti ne izpolnjuje tisti, ki se potopi v sebični skrbi za čim največjo zadovoljitev zahtev in interesov lastne države, za odstranitev spornih točk z drugimi državami pa nima nobenega smisla, marveč celo take točke veča in ojačuje, ker to dobro sodi v okvir njegove interesne politike. Politika evropskega miru mora iz tega ozkega okvira na širše torišče mednarodne vzajemnosti, izravnava nasprotujočih si sil ter poravnava porajajočih se sporov.

K temu sili evropske države vedno bolj napredujoča tehnika vojne, ki neumorno dela naprej. Vojna bodočnosti ne bo več spopad vojujočih se armad, marveč bo preko bojišč segala po vsej deželi, ter bo potegnila pod svoj strašotni bič vse ljudstvo. Spričo tega je Anglija uvidela, da ne more več kakor z daljnogledom opazovati vrvenje med narodi v Evropi, ker ji njen insularni položaj (položaj kot otok) ne daje dovolj varnosti. Že med svetovno vojno se ni čutila dovolj varne zoper zračne napade nemških Zeppelinov, moderno vojno letalstvo pa ogroža še neprimer- no bolj njeno varnost. Zato se je odločila za večjo politično dejavnost v Evropi in iz tega razloga je tudi na vsa

moč pospeševala približevanje med Francijo in Italijo, ki je končno dovelo do sporazuma in prijateljstva.

Italija je uvidela, da so njene gmotne sile veliko prešibke, da bi mogla vzdržati oboroževalno tekmo s Francijo na morju, kakor se tudi Francija zaveda, da bi v slučaju vojne zelo potrebovala svoje kolonijalno vojaštvo, čigar dovoz bi moglo v gotovem primeru odrezati sovražno brodogojstvo na vodi ali v zraku. To uvidevanje je dovelo do politične uvidevnosti in do sporazuma. Kar se dostaja kolonijalne posesti v

Francoski zunanji minister Laval (levo) in Mussolini (desno) v Rimu ob priliki sklepanja francosko-italijanskega sporazuma.

V NAŠI DRŽAVI.

Novi bani. Novi ban vrbaške banovine je postal dr. Bogoljub Kujundžič,

Afriki, sporazum ni bil tako težaven: Italija se je zadovoljila z odstopom nekaj ozemlja v območju Sahare v prid italijanski Libiji, ter na meji med italijansko Eritrejo in francosko obalno Somalijo. Sporazum, odnosno prijateljstvo, ki je bilo sklenjeno v Rimu, bo tudi vplivalo na vprašanje oboroževalne tekme na morju med Francijo in Italijo ter ji bo, kakor je upati, napravilo konec.

Veliko skrbi dela kakor Italiji, tako tudi Franciji Avstrija, ki je nekak ključ za mir v Evropi radi svoje zemljepisne lege v Srednji Evropi in radi vsenemške zunanje politike nemškega narodnega socializma, ki hoče Avstrijo sebi »priključiti« ter tako ustvariti Veliko Germanijo. Da bi se to preprečilo, sta Italija in Francija sklenili braniti neodvisnost Avstrije ter se od slučaja do slučaja posvetovati o ukrepih, ki bi bili potrebni za obrambo politične neodvisnosti Avstrije. Državam, ki so preventivno prizadete, pa priporočata sklenitev pogodbe, po kateri se ne bo nobena izmed njih vmešavala v notranje zadeve svojih sosed in po kateri si medsebojno zajamčujejo nedotakljivost obstoječih državnih meja. Ta pogodba naj bi se izpočetka sklenila med Avstrijo in državami, ki neposredno mejijo na njo: Nemčijo, Italijo, Čehoslovaško, Jugoslavijo in Madžarsko. Pozneje naj bi se ji priključile Francija, Poljska in Rumunij.

Kar se tiče male antante (Čehoslovaške, naše države in Rumunije), pozdravlja vsako okrepitev miru v Evropi in vsled tega tudi vsako sredstvo, ki služi utrditvi miru. Ako se izkaže, da je rimski sporazum tako sredstvo in ako ne bo samo ostal na papirju, marveč se bo tudi izvajal, se bo za ta načrt tudi zavzela mala antanta, ki je vedno kazala najboljšo voljo za končno pomirjenje Srednje Evrope in vseh njenih činitelev. Želeti je predvsem, naj bi ta priporočena politična pogodba ustvarila pripravno ozračje za sklenitev večjega gospodarskega dogovora, ki bi uredil gospodarsko vprašanje Srednje Evrope ter storil tudi druge države deležne tistih gospodarskih prednosti, ki jih uživata Avstrija in Madžarska.

vpokojeni minister in narodni poslanec iz Beograda. Za bana moravske banovine je imenovan Dobrica Matkovič, ban dunavske banovine. Za bana vardarske banovine Dragoslav Djordjevič, ban vrbaške banovine. Ban dunavske banovine je postal Mihajlo Vasovič, član glavne kontrole iz Beograda.

SESTANEK MALE ZVEZE V LJUBLJANI.

Dne 11. novembra, kmalu po 8. uri zjutraj, so se pripeljali v Ljubljano v svojih salonskih vozih zunanji ministri držav Male zveze. Ministri niso prvotno zapustili kolodvora, ampak se je vršilo prvo posvetovanje v salonskem vozu našega ministrskega predsednika in zunanjega ministra B. Jevtiča od 9. do 12. ure. Drugo posvetovanje je bilo v banski palači od četrta na eno do enih. Obed je bil istotako v banskem postopju. Predsedoval je tokratnemu sestanku romunski zunanji minister Titulescu. Glavni predmet razgovorov se je sukcal krog francosko-italijanskega sporazuma, sklenjenega pred dnevi v Rimu, in krog zadržanja Male zveze v tem pogledu.

Uradno poročilo o ljubljanski konferenci se glasi: Ministri zunanjih zadev Male zveze so izrazili svoje zadovoljstvo z zaključki, doseženimi v razgovorih, ki sta jih imela gg. Mussolini in Laval, in smatrajoč, da ti razgovori morejo v znatni meri okrepiti ohranitev in organizacijo miru, sklenili sodelovati v najiskrenejšem duhu z vsemi zainteresiranimi silami za praktično izvedbo načel rimskih sporazumov, ob istem času pa mislijo na zavarovanje tudi svojih nacionalnih interesov in splošnih interesov, katerih zvesta braniteljica je bila Mala zveza pri vsaki priliki.

Ob 17.15 sta se poslovila od Ljubljane čehoslovaški zunanji minister g. dr. Beneš in romunski Titulescu. B. Jevtič je odpotoval iz Ljubljane v Beograd ob 9. uri zvečer.

Zunanji ministri Male zveze so bili v Ljubljani pozdravljeni od zastopnikov oblasti, od časnikarjev in od občinstva, kakor hitro je zvedelo, kako visoki dostojanstveniki se posvetujejo na kolodvoru in v banski palači.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Jugoslavija — Avstrija — Nemčija. Zadnje čase se vršijo pogajanja za velike medsebojne dobave med navedenimi državami tako, da bi dobavljala Jugoslavija v Avstrijo koruzo, Avstrija v Nemčijo govedo, Nemčija pa v Jugoslavijo industrijske proizvode. Za vse te dobave bi nato skupno medsebojno obračunavali.

Nemški parlament je sklican k zasedanju dne 30. januarja, na dan obletnice narodno-socialistične vlade.

Madžarski kmetijski minister je odstopil. Tudi finančno ministrstvo je izpraznjeno radi imenovanja finančnega ministra za guvernerja Narodne banke.

Italijani dobijo posojilo od Francozov. V zvezi z rimskimi pogajanjmi, o katerih pišemo na uvodnem mestu, dobi Italija od Francije posojilo v znesku 1 milijarde frankov, pozneje pa še nadaljne 3 milijarde. Novo posojilo bodo uporabili Italijani za plačilo zapadlih posojil in za kritje proračunskega primanjkljaja.

Mednarodna vinarska konferenca. — Pred kratkim se je vršila v Parizu velika mednarodna vinska konferenca, katere se je udeležilo 12 držav, med temi tudi Jugoslavija. Pri tej konferenci

je predlagal italijanski delegat, tajnik kmetijskega ministrstva v Rimu Marschalchi, da morajo dclati vse države, ki proizvajajo vino, skupno na tem, da dobijo nova tržišča za svoja vina. Posebej naj se gleda na to, da se osvoji in obdrži enakomerno za vse države vinski trg v Združenih državah Severne

Amerike. Prihodnje zborovanje vseli držav, v katerih se prideluje vino, bo leta 1936 v mesecu oktobru v Tunisu v Afriki.

Zvezo muslimanskih držav nameravajo skleniti Turčija, Iran (prej Perzija), Irak in Afganistan. Pogajanja potekajo ugodno.

Iz mnogoženstva h krščanski pokori. Zgodilo se je to v deželi Basuto v južno vzhodnem kotu Afrike, kjer prebivajo Basuto-črnci. Njihova dežela je misijonsko področje, ki je v lepem razcvetu. Po štetju iz leta 1928 je tamkaj 44 tisoč katoličanov in 9000 katehumenov (ki se pripravljajo na sprejem sv. krsta), 21 glavnih misijonskih postaj, 135 manjših, 9000 šolskih otrok. Nedavno je bil imenovan za apostolskega vikarja v tej deželi monsignor Bonhomme. Takoj ob nastopu službe je obiskal vse misijonske postaje v deželi, ki jo do 2 tretjin tvorijo visoke planine, odnosno globoke doline. Apostolski vikar je potoval na konju preko poldrugi mesec. Vsak dan je jezdil konja 8 do 10 ur. Prispel je na višine do 3000 m, nato v globoke doline. Z domačini je delil borno hrano, s svojimi misijonarji borno ležišče. O priliki svoje pastirske vizitacije je doživel veliko veselje, da je mogel zopet sprejeti v katoliško cerkev sina poglavarja Basuto-črncev, ki prebivajo v planinah. Ime mu je Seiso Griffith. Njegov oče uživa velik ugled v vsej deželi. Seiso je krščen ter je bil krščansko vzgojen v misijonskem zavodu Marijinih bratov. Ko je dorastel, je odpadel ter vzel 8—9 žena. Toda ni imel več notranjega miru. Večkrat se je izrazil napram sestram Služabnicam Jezusa in Marije, da bi se rad vrnil v cerkev. Isto željo je določeno izrazil tu-

di misijonarjem. Ti so mu svetovali, naj čaka, dokler pride apostolski vikar, ki ga bo slovesno zopet sprejel v cerkev. In res, ko je prišel monsignor Bonhomme, je Seiso pogal od hiše vse žene, delal javno pokoro, prosil odpuščanja ter obljubil novo življenje po krščanskih resnicah ter božjih in cerkvenih zapovedih. Njegova spreobrnitev je tem večje važnosti, ker bo Seiso Griffith sledil svojemu očetu kot poglavar.

Misijonar, star 85 let. Na Kitajskem živi in deluje 85letni misijonar, apostolski vikar v Kansu, monsignor Humbert Oton. Rojen leta 1849, je bil l. 1873 v Bruselu, glavnem mestu Belgije, posvečen za duhovnika. Tri leta nato je postal misijonar ter odpotoval na Kitajsko, ki je od takrat ni več zapustil. Nikdar se ni vrnil v Evropo. Tudi obširne pokrajine, ki mu je izročena kot misijonsko področje, ni ostavil. Škof je postal leta 1891. Ko si je ogledal mesta Šangaj, Tientsin in Peking, je prvokrat videl tramvaj in avtomobil. Ni se še popolnoma odpovedal delu, četudi je že star 85 let. Sedaj poučuje mongolsko deco v malem mestu Siaokiaopan, kamor se je umaknil pred 10 leti. V svojem življenju je veliko doživel in mnogo pretrpel. Večkrat so ga vjeli razbojniki, pa se je njegovim prisotnosti duha in srčni dobrotljivosti vedno posrečilo, da se je rešil. Sveti Oče Pij XI. mu je poslal leta 1933 o priliki njegove 60letnice mašništva svojo sliko z lastnoročnim podpisom. Kako svežega duha je še ta 85letni starček, se vidi iz tega, da je nedavno izdal knjigo o pouku katehumenov (ki se pripravljajo na krst).

Osebne vesti.

Za duhovnega svetnika je imenovan gospod rogaški nadžupnik in dekan Jožef Žekar.

Višji redovi. Zadnje nedeljo je podelil v Mariboru škof dr. Ivan Tomažič osmim bogoslovcem subdijakonat, dva pa dijakonat.

Odrekel se je župniji Galicija pri Celju tamošnji g. župnik Alojzij Kramaršič. Preselil se bo v Novo Celje, kjer bo opravljal službo domačega duhovnika.

Nesreče.

Smrtna nesreča na železniškem tiru. Med postajama Brezno—Vuhred je nalletel železniški čuvaj na progi na 22letnega Andreja Navotnika, sina železniškega čuvaja, ki stanuje v čuvajnici pri Vuhredu. Imenovani je imel na temenu 4 cm dolgo, zevajočo rano, iz katere so gledali možgani in glava je bila v mlaki stnjene krvi. Mladeniča je smrtno

povozil vlak. Smrtno povoženega je našel čuvaj že lansko leto spečega na progi, a ga je zbudil pravočasno in ga otel smrti. Gotovo je bil tudi tokrat Navotnik vinjen. Na povratku proti domu v noči je sedel tik tračnic, zadremal in ni čul prihajajočega vlaka. Stroj je spečega zadel v glavo in ga ubil.

Smrtna nesreča mlade žene. Pos. sin Špan iz Vrtač pri Sv. Kungoti je imel mlado ženo Marijo, katero je mučila padavica. Te dni se je podala reva v mlako pri hiši po vodo za svinjsko kuhno. Pri zajemanju vode jo je napadla božjast. Padla je z glavo v mlako, iz katere jo je potegnil mož mrtvo.

Gospodarsko poslopje je uničil ogenj v Morju pri Račah posestniku Miroslavu Potočniku. Škoda znaša 25.000 Din.

Nesreča pri cepanju drv. V bolnico v Ptuj so spravili 24letnega kovača Janeza Kovačec iz Cvetkovcev pri Ormožu. Pri cepanju drv si je presekal stopalo leve noge.

Utonil po nesreči. V potoku Pešnica pri Sv. Juriju ob južni žel. so našli mrtvega Blaža Romih z Vrbnega, ki je bil rudar v Hrastniku. Skoro gotovo je hotel na postajo, da bi se odpeljal na ru-

darsko delo, pa je zašel po nesreči v vodo in utonil.

Otrok umrl vsled opeklin. V Ključarovcih pri Ljutomeru je imela stara Alojzija Slana pri sebi dva vnuka: štirilnega Božidarja in 18mesečnega Emila Strajnsčaka. Stara mati je kuhala kosilo, otroka sta se igrala v kuhinji. Pri igranju sta se fanteka ruvala ter suvala in Emil je padel v vroče pomije ter se tako opeknel, da je umrl v grozних mukah vsled opeklin.

Pri smukanju hlodov se ubil. V Kranjski gori se je ubil pri smukanju hlodov 21letni dimnikarski pomočnik Alojzij Pečar.

Cigani zažgali škedenj. V Radomljah pri Kamniku je dovolil posestnik Ivan Šinkovec ciganom prenočevanje na svojem škedenju. Drugi dan koj po odhodu ciganske tolpe je poslopje zgorelo ter znaša škoda 40.000 Din.

Huda rudniška nesreča. Prvi dan pravoslavnega božiča se je zgodila v rudniku Trepča v Srbiji huda nesreča. V rovu števil 101 je zasul 2000tonski kos svinčene rude 6 rudarjev. Nesreča je zahtevala 5 smrtnih žrtev in med temi je tudi Slovenec Alojzij Struna iz okolice Metlike. Rudnik Trepča je angleško podjetje s sedežem v Londonu. Tamkaj pridobivajo svinec. Zaposlenih je 1700 delavcev. Velika zadnja nesreča je izzvala med rudarji veliko ogorčenje. Preiskovalna komisija je dognala, da je vzrok nesreče pomanjkanje varnostnih naprav.

Huda železniška nesreča se je zgodila na progi Moskva — Leningrad. Trčila sta dva osebna vlaka, pri čemur je nastal požar. 16 oseb je bilo ubitih, 67 pa ranjenih.

Razne novice.

Neznano utopljenko je naplavila Drava pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Neznanka je stara 40—50 let, srednje-debele postave in temnokostanjevih dolgih las. Oblečena je bila v temnorjavo obleko in v črn predpasnik z naramnicami. Na nogah je imela črne nogavice in visoke črne čevlje.

Požarna nevarnost v Slov. Bistrici. V soboto dne 12. januarja je začelo v slovenjebistriški šoli pod pečjo 6. razreda tleti tramovje. Služkinja, ki kurila, je poklicala pravočasno gasilce, ki so odstranili veliko požarno nevarnost.

112 let je dočkala. Dne 8. januarja je umrla v Županji v Slavoniji Kata Pucanič, ki se je rodila leta 1823. Bila je poročena štirikrat in štirikrat je postala vdova. Imenovana je bila najstarejša žena v naši državi.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23—58. Najmodernejši urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja: specialist za kirurgijo dr. Černič. 10

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesa.

Obžalovanja vredni slučaji.

Obsodba morilke moža. V Smolincih pri Sv. Antonu v Slov. goricah sta ži-

vela zakonska Janez in Neža Bračko. Bračko je bil mizar in marljiv pri delu. 39letna žena je imela 15letno hčerko Klaro, katero je mož črtel radi lenobe. Baš radi hčerke in ženske zanikrnosti so bili družinski prepiri pri Bračkovih na dnevnem redu. Dne 9. novembra je naročil Bračko ženi, naj grabi listje, sam pa je delal v delavnici. Žena ni poslušala moža in že pred večerjo je došlo do prepira in radi tega je prežala žena nanj s krampom, da ga lopne, ko bo stopil iz delavnice. Sklep je tudi izvršila v temi. Udarjeni mož je še imel toliko moči, da se je zavlekel v posteljo. V nezavesti ležečega je še žena udarila parkrat s krampom po glavi in ga ubila. Skupno s hčerko sta zavlekli Bračka do bližnjega potoka, kjer so ga našli naslednje jutro. Krvavo dejanje v Smolincih je obravnavalo mariborsko sodišče dne 8. januarja. Sosedje so izpovedali enoglasno o neprestanih prepirih pri Bračkovih. Žena je morala večkrat pobegniti z doma in pribežati k sosedom. Žrtev teh prepirov in pretepev je postal oče obtožene, katerega je Bračko sunil z nožem v trebuh in je umrl na posledicah zabadljaja. Bračko je bil obsojen na 4 mesece in je postala družinska slika po njegovi vrnitvi iz zaporarje žalostnejša. Morilka lastnega moža je bila obsojena na 12letno ječo.

Obsojen na 8 let. Dne 8. januarja je dal odgovor pred sodiščem v Mariboru 25letni Anton Rakuša, sin posestnika z Ivanjskega vrha pri Gornji Radgoni. Lani oktobra je ustrelil z lovsko puško svojega znanca Franca Kavčiča, Antona Domajnka pa je zadela šibra v oko tako, da mu je izteklo. Vzrok krvavega in vse obsodbe vrednega dejanja so bili prepiri radi nezakonskega otroka. Rakuša je bil obsojen na 8 let ječe, na plačilo pogrebnih stroškov in na 10 tisoč Din odškodnine Domajnku za izgubljenoko in bolniške stroške.

1100 Din vreden junec je bil ukraden in odpeljan nezuno kam posestniku

Novim naročnikom damo vse številke iz leta 1935!

Vsi novi naročniki, ki se oglašijo vsaj tekom meseca januarja, dobijo še vse številke za nazaj od začetka 1935, da imajo vso povest. Pozneje nam seveda ne bo mogoče več pošiljati vseh števil. Zato se novi naročniki oglašite sedaj!

Francu Zatlertju v Škednju pri Slovenskih Konjicah.

Uboj pred sodniki. Dne 12. januarja je obravnavalo mariborsko sodišče naslednji slučaj uboja: 24letni Maks Lamprecht, delavec iz Hajdine pri Ptujju, je v noči 19. oktobra sunil v levo stran prsi z nožem Petra Metličarja iz Spodnje Hajdine, da je sunjeni oblezal mrtev. Obtoženi se je izgovarjal pred sodniki s silobranom, priče pa so dokazale, da je Peter Metličar hotel vplivati pomirjevalno, a v zahvalo je prejel smrtonosen sunek! Ubijalcu Lamprehtu prisodili 6 let ječe.

Velika vlonilska škoda. Neznanci so vlomili v stanovanjsko hišo na vinogradniškem posestvu pri Hočah, ki je last mariborskega motornega dirkača Alfonza Wresniga. Iz hiše so odnesli perilo in raznih drugih predmetov za 10.000 Din.

Vlomilci obiskali krčmo. V Št. Juriju ob južni žel. so obiskali v noči nezaželeni gosti krčmo gospe Cizel. Odnegli so 70 l žganja, tobaka in raznih drugih reči za 3000 Din. Odprli so pisarno oddelka finančne straže, ki je v isti hiši in vzeli samokres, aktovko in razne listine. Tatovom so morale biti hišne razmere dobro znane.

Ponarejevalec 50- in 10dinarskih kovancev. V Jevnici pri Litiji so zaprli orožniki tamkajšnjega posestnika, mlinarja in trgovca Jožefa Benčič. Ovadil ga je njegov bivši kovaški pomočnik Golob, da je ponarejal kovance po 50 in 10 Din. Pri hišni preiskavi so našli pri Benčiču le posodo za topenje kovine, ne pa modelov. Aretirani je izjavil, da je spravil v promet 40 komadov po 50 in 10 Din. Izgovarjal se je, da ni sam izdeloval denarja, ampak je naročil ta posel svojima kovaškima pomočnikoma. Benčič in kovaški pomočnik Golob, ki je imel Benčičevo kovačnico v najemu, sta se sprla. Konec spora je bil ta, da je Benčič Golobu odpovedal kovačnico, na cesto vrženi pa je svojega gospodarja ovadil orožnikom radi ponarejanja kovancev.

Žalostna v gozdu pred sodniki. Lani dne 10. junija so našli v gozdu Kremenica pri Boštajnu na Kranjskem že močno razpadlo žensko truplo. Po obleki umorjene je spoznala Marija Šinkovec iz Krškega svojo sestro Nežo Zalokar iz Leskovca, ki se je podala pred tedni s svojim ljubimcem nekam v Savinjsko dolino na poljsko delo. Zaprli so Valentina Pisaneca, ljubčeka umorjene, ki je po polletnem preiskovalnem zaporu priznal krvavo dejanje. V Novem mestu se je vršila dne 8. januarja obravnava, pri kateri je dal odgovor obtoženi Valentin Pisanec. Priznal je, da sta si ku-

75 let je izpolnil čil ter zdrav g. kanonič in župnik v št. Juriju ob juž. žel. Valentin Mikuž.

pila z Zalokarjevo dne 28. maja 1934 na postaji Krško dva vozna listka do Sevnice in sta izstopila na postaji Blanca, kjer sta se prepeljala v čolnu na kranjsko stran. V neki krčmi sta popivala, nadaljevala pot proti Mokronogu in v gozdu Kremenica je Pisanec ubil s polenom Zalokarjevo, ki ga je zmerjala za pijanca. Sodniki so obsodili Pisaneca na 15 let ječe.

Cigani obiskali letoviško vilo. V Mednem pri Ljubljani so se lotili cigani letoviške vile. Skozi na stranišču razbito okno so stiščali cigančka, ki je dalj zunaj stoječim iz vile razne predmete. Škoda znaša blizu 2000 Din.

Obsojen, ker je branil s puško svojo zemljo. Samski zidar Janez Rihteršič iz Ševelj pri Selcah na Kranjskem je bil dne 11. januarja pred ljubljanskimi sodniki obtožen poskušenege umora. Obtožnica mu je očitala, da je nameraval ustreliti Jožefa Gartnerja, ki je kupil lani meseca februarja na javni dražbi njegovo hišico, 4 njive, travnik ter gozdič. Vse je bilo cenjeno na 15.000 D, prodano za 12.000 Din. Rihteršič je bil dolžen samo 250 Din. Te malenkostne svote ni hotel plačati. Stroški so nara-

sli na 1600 Din in posest je prišla na boben. Pri obravnavi se je izgovarjal obtoženec, da ni hotel Gartnerja, ki je kosil na njegovem travniku, ustreliti, ampak ga samo preplašiti na pobeg. Obsojen je bil le radi lahke telesne poškodbe na 1 mesec zapor in na 120 Din globe. Kazen je prestana s preiskovalnim zaporom.

*

Slovenska Krajina.

Vse obsodbe vreden izbruh ženske maščevalnosti. V vasi Strehovci, občina Dobrovnik, se je zgodil dne 8. t. m. zločin, nad katerim se zgraža celo naše Prekmurje, ker ga je zakrivila ženska

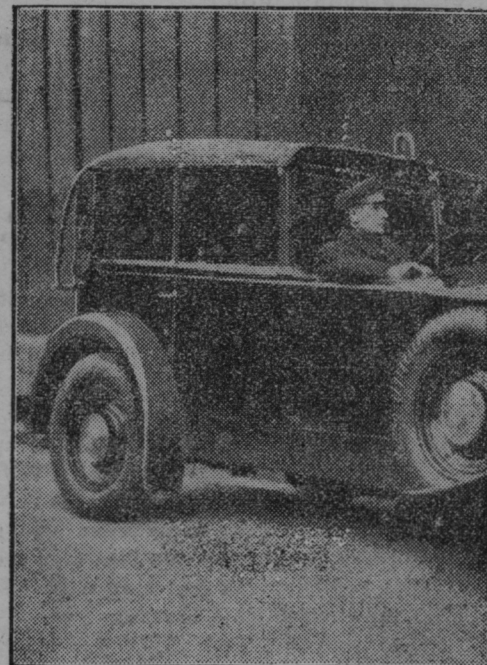
roka. 45letna Kata Horvat je zabolila z nožem smrtno v srce 15letno Anico Horvat. Ozadje krvavega zločina sega dokaj let nazaj v dekliška leta Aničine matere in Horvatove Kate. Aničin oče je imel s Kato nezakonskega otroka, a je ni poročil, ampak je vzel mater zaklane Anice. Omenjenega dne so cufale Aničina mati, Anica in Kata perje v neki hiši v vasi. Po opravljenem delu so se vračale vse tri domov in je prišlo med potjo do prepira, v katerega se je vmešala tudi Anica. Prepir je rodil spopad, kojega žrtev je postala Anica. Kata trdi, da ji je zabrusila Anica v obraz psovko in se pognala proti njej. Pri tem se je nabolila na nož, katerega je imela Kata odprtega. Dejstvo je, da je bila de-

Ministrski predsednik Bogoljub Jevtič čita v narodni skupščini vladno izjavo (deklaracijo).

Italijansko taborišče v Abesiniji, kjer je že došlo parkrat do krvavih spopadov med italijanskimi četami in Abesinci.

Marsejski atentat je toliko izučil Francoze, da so oskrbeli predsedniku republike Lebrunu avto brez pločnikov.

klina zadeta z nožem v srce, je pribežala komaj do domačega praga, kjer se je zgrudila mrtva. Mož morilke Kate je v Ameriki in je ona sama doma z deco.

Črensovc. V četrtek dne 10. januarja nas je obiskal mil. gospod Greif, ptujski prošt. Prišel je v spremstvu beltinskih gospodov duhovnikov. — Fantje so se zopet »popraskali«. Da bi bil kateri nevarno ranjen, tega ne upamo zapisati, ker bi mu v veliki vnemi zopet kdo šel rane merit. Na Bistricah je zadnje čase mir, zato pa huje obračunavajo med seboj fantje iz ostalih treh vasi. Taki razgrajaci zaslužijo kazni, mogoče je, da se na tak način spamejujejo. — Na Srednji Bistrici so dobili naši orožniki neko pomožno stanico pri g. Vagnerju, našem agilnem širitelju.

Turnišče. Nenavadna nezgoda se je dogodila posestniku R. Vozil je s kočijo na postajo dve osebi. Pri povratku se je ustavil v gostilni g. Kreslina v Beltincih in stopil na kozarček vina. Komaj pa je izstopil, v svoje začudenje ni opazil svojih konj niti voza. Mislil je, da so konji odšli proti domu v T. Toda konjev ni bilo domov. Celo zadevo je javil orožnikom in drugi dan se je izvedelo za konje in voz. Skoro razumljivo je, da si je nekdo privoščil to šalo, ker konji bi se napotili domov, ne pa v smer proti Hotizi. Posestnik R. je bil prepričan, da so mu konje in voz ukradli, zato je že bil v velikih skrbeh. Hvala Bogu, da se je zadeva ugodno rešila in je odpadla skrb človeku, ki je radi svoje poštenosti splošno priljubljen in spoštovan. — Vse potrebne listine sta odpeljali iz občinskega urada naše upravne občine vasi Radmožanci in Brezovica, ki sta se po razsodbi državnega sveta ločili. Radmožanci so pripadli nazaj k upravni občini Genčercovci, Brezovica pa k upravni občini Polana. — Umrla je pri nas Ana Polanšek, roj. Kuriška. Pokojna je bila dolgo časa bolehnata in končno jo je smrt rešila muk. Zapustila je dva otroka in moža. Blag ji spomin! Ostalim naše sožalje! Par dni pozneje je izdihnil Štefanec Pavel po daljšem bolehanju. Naj v miru počiva! — V bližnji Nedelici je umrl imovitejši posestnik Gjörhős Marko, po domače Vitezov. Pokoj njegov duši!

Sobota. Premeščen je bil od tukajšnje glavne carinarne kot vodja carinskega oddelka na

Hodoš g. Josip Ivančan. G. Ivančan je bil pri nas znan kot prijeten družabnik in priljubljen v vseh krogih. Ob odhodu mu želimo obilo sreče na novem službenem mestu! — Naša katoliška verska občina, ki šteje okrog 6000 duš, je imela v minulem letu 171 rojstev, 131 smrtnih slučajev in zakon je sklenilo 46 parov. — V minulem letu je na podlagi razvidne statistike prenočilo po soboških hotelih 1122 oseb. Za naše razmere vsekakor lépo število.

Dolinsko. Pod tem imenom razumemo Krajino od Dokležovja ob Muri dol do Hotize, potem čez Polano, Turnišče, Gančane do Rakičana. Ravenci (to so predvsem šološka, tišinška, cankovska in del martjanske fare, vsaj naše ljudstvo tako razumeva) pravijo »dolincem« tudi »Marki« in grem na markasto«. Pa tega imena ne slišijo radi, kakor tudi Ravenci ne slišijo radi imen »bojnečje«, »miklošič«. Toraj zdaj veste, kaj je to »Dolinsko«. In ker smo v predpustnem času, to je v času porok, hočem opisati nekaj, kar je v zvezi z ženitvijo, oziroma možitvijo. Pri nas na Dolinskem

je takale navada: Ko se otroci hočejo poročiti, nihče nikogar ne vpraša, koliko bo dobil dedščine. Vsak si poišče svoj zakonski par in brez vsakih oporok (testamentov) se sklene zakon. Zgodi se večkrat, da so tako pri eni hliši trije, celo štirje zakonski pari. Gospodarstvo vodita oče in mati, ki sta do smrti lastnika. Že dokler starši živijo, se navadno mladi zakonski pari ne razumejo in tudi njihova deca ne. To je razumljivo. Mati umrje. Otroci takoj pograbbijo njen del zemlje in si delijo. Oče še svoje premoženje naprej obdrži. Ko oba umrjeta, si otroci celo premoženje razdelijo. Če je dosti otrok, zemlje pa malo, dobi posameznik le košček zemlje. Malokje se delitev izvrši mirnim potom. Bratje se med seboj prepirajo in tudi mrtvih staršev ne puščajo v miru. Taka delitev je pač vedno težka, kajti vsake opeke si ne morejo razdeliti. Zgodi se sicer tudi, da starši sami razdelijo posestvo, pa tudi v takih slučajih nastaja razdor med otroci. V naših krajih večjih posestnikov skoraj več ni in kaj bo čez 100 let? Kaj, ali ne bi bilo bolj

Helandski parnik »Orania« se je prevrnil vsled trčenja z drugo ladjo v portugalski luki Oporto.

Živali kot človeški sovražniki.

Angleške oblasti v Indiji so sestavile leta 1933 statistiko, katera izkazuje v letu 1932 27.299 smrtnih slučajev, povzročenih na ljudeh od živali. Omenjena številka bi bila mnogo višja, če bi vladalo po Indiji natančno nadzorstvo nad človeškim življenjem. Po Indiji zgine po samotnih ter težko dostopnih pokrajinah toliko ljudi, za katere se nikdo ne zmeni. Od zgoraj omenjenih smrtnih slučajev v letu 1932 je bilo od tigrov usmrčenih 1200 oseb, od panterja 421. Od 1500 nadaljnjih oseb, ki so postale smrtna žrtev raznih divjih zveri, odpade velik del na račun di-

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Vinko je zvedel za prokletstvo iz očetovih ust. Ni ga bolelo, saj ga je tolažila lastna vest, da dela dobro in bo učinil največjo dobroto, če bo stiščal rakarje na pot poštenega trgovanja s plenom. Doma mu ni bilo obstanka. Oče bo gospodaril zavsem samostojno, ko bo že on sam star. Hlapec brez plačila in pravic je bil dosti dolgo, zakaj bi si ne oskrbel s trgovanjem lastnega gnezda kje drugje nego na Sromljah. Pijanec in zapravljivec Vinko ni bil. Par let potikanja za Sotlo in prihranki mu bodo rodili nov, lasten dom, katerega bo urejeval ter utrjeval po svoji preudarnosti in izkušnjah.

Mladi Lapuh je imel hvalevredne načrte za bodočnost. Koristiti ter pomagati drugim in pri tem osamosvojiti samega sebe, take vzore mu je zamogla beležiti na pogubno plat le nepopisna kmečka trma lastnega očeta!

Očka Lapuh je naganjal sina s celo rakarsko

2 kompanijo na dno pekla; mladi Lapuh je ostavil dom po očetovi krivdi, hotel je postati samostojen na lahek a pošten način. Pametni in odkriti možakarji so bili na strani mladega in ne starega!

Nekoliko čudno se bo zdelo marsikomu, da so v ospredju vedno le rakarji na štajerski strani Sotle, hrvaških ne omenjamo niti z besedico.

Sotla je bila mejna reka do prevrata. V mejnih vodah je ribljenje prosto in tako je bilo tudi v Sotli dolgo — dolgo. Pravice prostega ribolova se je posluževal samo štajerc, redko kedaj Zagorec. Kar velja glede ribljenja, se nanaša tudi na lov na rake. Med Zagorci ob Sotli ni bilo in tudi najbrž še danes ni ne ribičev in ne rakarjev.

Teško je odgovoriti na vprašanje: Kako da se naši bratje onostran Sotle niso zmenili ne za ribe in ne za rake?

Najbrž je bil Zagorec že od nekdanj v toplejših mesecih, ko je stikanje za raki na višku, prelen celo za to, da bi dremal za vodo ter čakal na raka, ampak si je rajši privoščil ljubo sanjarenje kje doma

da bi se tudi v teh krajih uvedel običaj, kot je drugje. Drugod starši odstopijo celotno posestvo enemu otroku, ki potem v denarju izplača ostale. Ko starši umro, ni nobene »svaje« in otroci dajo mrtvim staršem mir. Tako je na »Ravenskem« in tam ni takih siromakov kot tu na »Dolinskem«. Tam starši ne silijo svojih otrok že z 18. in 20. letom v zakon. Tu se dekleta poročijo z 18—22 leti. Dekletu, ki je staro 25 let, pravijo, da je že »stara«. Mladina naj bi najprvo premislila, kako bo živela, in potem šele naj gre v zakonski jarem. Torej kako bomo delili: kakor delajo tu na Dolinskem, ali kakor oni na Ravenskem? Tukaj je zemlje premalo in če bi tudi kdo imel veliko denarja, si zemlje ne more kupiti. Ko bi naši sezonski delavci imeli kje dela in dobrega plačila, bi bilo naši Krajini zelo pomagano. Izseljovati se ne vemo kam. S tem problemom se bodo morali pečati naši merodajni krogi. Če kdo kaj pametnega ve povedati, pa naj napiše v »Slovenskega gospodarja«!

Martjanci. Kr. banska uprava je na prošnjo našega selekcijskega društva odobrila prireditve pletarskega tečaja kmetijske šole v Rakičanu od 2. do 31. januarja. Za tečaj se je prijavilo 30 učencev.

*

Ob dveh časopisnih obletnicah.

Na dan sv. Treh kraljev leta 1835 je izšla prva številka »Novin Hrvatskih«, ki jih je urejeval in izdajal znani hrvatski rodoljub in voditelj ilirskega-jugoslovskega pokreta dr. Ljudevit Gaj. Bile so to prve hrvatske novine, ki so kmalu bile preimenovane v »Ilirske Novine«. Tega velepomembnega Gajevga dela, ki spada med najvažnejše dogodke v naši novejši kulturni in po-

Razgovor:

»Zakaj pa nisi že plačal naročnine?« — Tako je vprašal Janez svojega soseda.

»Vidiš, pa sem res pozabil! Pa sem bral pravilnik, da mora biti naročnina plačana tekom januarja 1935. Sicer nisem zavarovan.«

»Vaš сосед Jurij je lani pogorel, sem ga tudi v januarju pravočasno spomnil, da naj plača, pa je odlašal in — pozabil. Marca se je sicer zguncal, toda med zavarovanice ni več prišel. Veš, da je poleti pogorel, toda zavarovalnine »Slovenskega gospodarja« ni dobil!«

»Prav imaš, najbolje je, kar danes plačati! Samo položnico sem izgubil.«

»Na pošti dobiš drugo, napiši na njo: »Uprava Slovenskega gospodarja v Mariboru št. 10.603« pa pošlji!«

»Bom!«

»Prav imaš!«

litični zgodovini ter je tudi imelo velik vpliv na razvoj narodne zavesti med Slovenci, niso mogli zatreti protivniki Jugoslovanov z vsemi svojimi nakalami in nasilnostmi. Gajeva ideja je ostala ter se uresničila v političnem oziru po svetovni vojni z ustanovitvijo jugoslovske države. Tekom časa so kajpada Gajevе »Novine« izgubile svoj prvotni namen in pomen. Sedaj izhajajo kot »Narodne Novine«. Stoletnica prvega hrvatskega časopisa je vredna, da jo zabeležimo kot zgodovinski spomin na tiste razvojne sile, ki so končno dovedle Slovence in Hrvate v skupno narodno državo s Srbi.

Omembe vredna je tudi obletnica nekega drugega časopisa, ki je starejši in ni jugoslovski. To je 150letnica veli-

kega angleškega lista »Times«, ki je začel izhajati 1. januarja leta 1785. Njegov ustanovitelj je John Walter, bivši trgovec s premogom, ki je po polomu svojega trgovskega podjetja ustanovil tiskarniško podjetje, katero je pred 150 leti začelo izdajati majhen časnik na 4 straneh. Kot geslo mu je ustanovitelj določil: »Ljubezen do resnice, spoštovanje duhovnih vrednot, veselje do svobode ter delo za rast in ugled domovine.« Izvršujoč to geslo je list rasel od leta do leta ter se dvignil do višine najuglednejšega angleškega in svetovnega lista. List je ne samo zrcalo, marveč vodnik javnega mnenja na Angleškem in priznan sodnik svetovnega javnega mnenja. K tej vodilni vlogi ga usposablja njegova zgodovina, ki spričuje njegovo dejansko ljubezen do resnice in pravice, za katero se je vedno potegoval, svoboden vsakega hlapčevanja, poslušen samo svoji vesti.

Ko omenjamo ti dve važni časopisni obletnici, pridružujoč se čestitkam, ki so bile tem povodom sporočene, bi dostavili naslednjo pripombo: Naš list ne obhaja 150letnice, še 100letnice ne, stojimo pred 70letnico »Slovenskega gospodarja«. Naša zgodovina pa spričuje delovanje lista, ki je bilo vedno usmerjeno v vzbujanje narodne zavesti med slovenskim ljudstvom in ki so ga zmiraj vodile kot gonilna sila štiri ideje: ljubezen do resnice, spoštovanje duhovnih vrednot, veselje do svobode in delo za rast in ugled domovine. Tak list zasluži vsestransko podporo vsega slovenskega ljudstva. Širimo »Slovenskega gospodarja« ter agitirajmo zanj!

*

Ljutomer. Nikar ne pozabi, da ima to nedeljo, dne 20. januarja »Ljudska čitalnica« svoj letni občni zbor v dvorani Katoliškega doma, in sicer po osmi sveti maši predpoldne. To je tvoje prosvetno društvo, fant in dekle. Pridi, če tudi še nisi vpisan kot član. Se boš ob tej priliki vpisal. Pridi, da boš videl uspehe našega enoletnega prosvetnega dela, ki jih bodo društvo razgrnilo pred teboj v poročilih do-

pod senčno hruško, kjer je tuhtal, kako bo zaslužil pri trajbi pur ter pri »švercu« z živino, tobakom in soljo.

Zagorci sami pravijo, da je Hrvat ob Sotli preponosen, da bi natikal žive žabe na šibe in vabil rake.

V dolgi dobi preplave obsotlskih krajev z raki so se mastili Obsotlčani s slastnimi raki vsak večer. Velike sklede so se kadile po večerih na kmečkih mizah in vsi so pridno luščili rdeče kuhane rake. Celosejmarji so jemali seboj na sejme v žepih kuhane rake in istotako deca v šolo mesto kruha.

Nekaj povsem tujega je bil rak na mizi Zagorcu!

Med Hrvati rakarstvo ni niti poganjalo, kaj šele cvetelo in dajalo komu zaslužek. Če bi se bil domačil lov na rake tudi med Hrvati, bi bilo došlo bogznaj kolikokrat in do kako hudih krvavih ter smrtnih obračunov radi dobičkanosti rakarstva.

Zagorci so slovenskim rakarskim lenuhom tu in tam malo ponagajali, a do resnih sporov ni došlo ali iz zagorske zanikernosti ter brezbriznosti, ali iz bratske popustljivosti? Odgovor na to vprašanje je še danes odprt in nepojasnen.

Štajerski rakarji na drugi strani Sotle konkurence niso imeli in radi tega so se veselili dobička sami. Bogastvo na rakih ni kršilo miru ter sloge med Štajercji in Hrvati.

V mesecih lova na rake rakarji niso bivali pod domačim krovom. Spali so ali na prostem ali po šupah ter listnjakih vasi ter hiš ob vodah. Kosilo so si kuhali ter cvrli sami. Le ob nedeljah in praznikih, katere so v občje praznovali, so posečali kar v celih gručah krčme, kjer so pili, se mastili s pečenko, rajali ter razgrajali, plačevali pa v gotovini, dokler je trajala sezona. Ko je bil na jesen končan lov, so se razlezli in porazgubili po svojih krčmah ter bajtah in otepali na zimo ter zgodnjo pomlad radi sezonske lahkomišelnosti in zapravljenosti pomanjkanje.

Lapuhov Vinko je tudi živel po načinu tovarišev. Sam si je kahal, pač pa je imel streho ter ležišče in praznično zabavo pri eni hiši.

V vasi Kraljevec na hrvaški strani je v dobi naše povesti točil »neograničeno vino in rakijo« že starejši Šandor Katič. Žena mu je bila iz Gregorevc na Bi-

vjih psov in medvedov. A kaj pomeni teh 3000 žrtev v primeri s 24 tisoč osebami, ki so podlegle kačjemu piku.

Kače izpraznile celo vas.

V Indiji v bližini Mersine so napadle leta 1933 v poletju kače turško vas v tisočih in tisočih. Golazen se ni zmenila za nobeno nevarnost ali obrambo, ampak so udirale z vso srditostjo skozi okna hiš. Prebivalstvo je bilo prisiljeno, da je zapustilo naselbino v divjem begu.

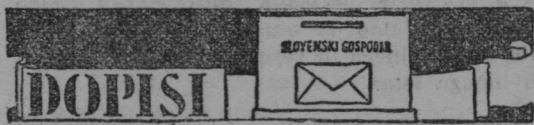
Zmotil se je.

Nekega 60letnega močakarja so za razne zasluge izvolili častnim občanom. Par dni za

sedanjih odbornikov. Pride tudi gospod dr. J. Hohnjec iz Maribora, ki bo govoril o važnosti prosvetnega dela na deželi. Imamo že nad 300 članov. Naš cilj je, združiti v društvu vso odraslo mladino in ji na sestankih in s knjižnico nuditi potrebne izobrazbe in poštene zabave. Članarina je malenkostna, 6 Din za celo leto. Pridita oba s prijateljem.

Videm ob Savi. Po krajšem odmoru bo Kat. slovensko prosvetno društvo na Vidmu zopet nastopilo v javnosti s predstavo »Ribičeva hči«, ki jo bo proizvajalo v domači prosvetni

dvorani na Vidmu prihodnjo nedeljo dne 20. januarja, popoldne ob 15. uri. Kot posebnost bo to pot prvič nastopil v javnosti pevski odsek prosvetnega društva. Je to krepek moški zbor, ki šteje v svojem početku okrog 30 svežih moških moči. Pred predstavo in med predstavo bo proizvajal pod vodstvom g. kaplana, absolventa zagrebške glasbene akademije, najtežje komade naših narodnih pesmi. Predstava se ne bo ponavljala, zato vabimo vse prijatelje katoliške prosvete na svidenje prihodnjo nedeljo!

Št. Peter pri Mariboru. V petek dne 11. t. m. je umrl 67letni Jernej Domitar, posestnik iz Štamberga ter je bil naslednji pondeljek pokopan na župnijskem pokopališču na Gorci. — Plačevalci zemljarine se opozarjajo, da rok za vložitev prijav za znižanje dopolnilnega davka zemljarine poteče s koncem januarja. Dopolnilni davek se zniža, če se davčni zavezanec havi izključno s poljedelstvom (kmetijstvom), da obdeluje posestvo sam ali s člani svoje rodbine in da rodbina takšnega zavezanca šteje več kot pet članov. Prijavo je vložiti na uradnem obrazcu, ki se dobi pri občinskem uradu. — Snega imamo dovolj ter je tako tudi mati zemlja, ki nas vse redi, dobila svojo odejo, da se odpočije in z njo tudi kmet, ki jo težko obdeluje.

Sv. Marjeta ob Pesnici. V torek dne 8. t. m. smo pri Sv. Marjeti spremljali k večnemu počitku 82letnega posestnika Ivana Čep iz Vukovja. Rajni je bil v Slovenskih goricah znan kot odličen predstavnik našega kmetkega in slovenskega gibanja v zadnjih desetletjih. Čep je celih 35 let županoval v lepi občini Vukovje in je bil izboren gospodar ne samo na svoji domačiji, ampak je tudi občini s skoro brezplačnim uradovanjem prihranil lepe tisočake. V starih časih je bil Čep navadno volilni mož, ko so se vršile volitve državnih in deželnih poslancev še ustmeno. Vedno je glasoval za slovenskega in katoliškega kandidata, dasiravno

so ga mariborski »purgarji« zaradi tega hudo prijemali. Ko se je ustanovila Slov. Kmetiska Zveza in pozneje Slovenska Ljudska Stranka, je bil Čep za župnijo Sv. Marjeta eden glavnih njenih pobornikov. Čep se je udeleževal v Mariboru in okolici vseh narodnih pokretov ter ni manjkal na nobenem zborovanju, ki je bilo prirejano za okrepitev slovenske, krščanske in kmetke misli. Čep je bil takorekoč samouk, vendar pa za kmetke razmere visoko inteligent in posebno nadarjen. Kar je Čep povedal, to je veljalo v domači župniji kot pravilo za naše može in mladeniče. Bil je tudi velik dobrotnik Cerkve ter je prvi prispeval večji znesek za nove zvonove. Več let je bil tudi predsednik krajevnega šolskega sveta in se je posebno izkazal kot velik prijatelj šole. V srečnem zakonu je živel nad 50 let ter je tudi vse otroke dobro preskrbel. »Slovenski gospodar« nad 50 let neprenehoma zahaja v Čepovo hišo. V mladih letih je Čep tudi pridno dopisoval v ta list. Skoro celo življenje ni bil nikdar prav bolan, le zadnje mesece ga je bolezen hudo pritisnila na postelj. Umrl je na Kraljevo, spreviden s svetotajstvi. Omenjamo še, da je Čep dosegel radi svojega kremenitega značaja in plodnosnega delovanja v prid ljudstva visoko odlikovanje vladarjevo, red Svetega Save. Pogreb tega izrednega moža se je vršil dne 8. januarja v kljub sneženemu meteu ob zelo številni udeležbi pod vodstvom domačega župnika konz. svetnika Frangeža, ki mu je na grobu govoril kot možu-poštenjaku ganljivo slovo. Poslovil se je od njega tudi domači g. šolski upravitelj V. Vauda ter marješki pevski zbor. Naj bo zvestemu slovenskemu in katoliškemu možu domača zemlja lahka!

tem je mož šel po svojih opravkih in ker se je utrudil, je sedel pod lipo, da si odpočije. In kmalu pride mimo županova hči in se prikloni, takoj za njo je šel neki trgovec, ki se je odkril, ko je prišel mimo. Nazadnje je še prišla žena občinskega sluga, ki se je tudi pripognila globoko. Možakar je vstal ter dejal s ponosom: »Vse eno je nekaj lepega biti častni občan, vse te spoštuje.« — V tem hipu se je ozrl ter videl na lipi pribito sveto razpelo.

Nov zob v 102. letu starosti.

V kraju Piatra-Neam na Romunskem živi neki 102letni Turek, ki je kljub svoji dobi še čil

zelskem in mu je podarila sina Miška, ki je bil radi padca iz zibelke pohabljen ter slaboumen, in hčerko Veroniko. Krčmar Katič je bil premožen na posesti, je trgoval z živino in tudi njegova gostilna je bila obiskana dobro, ker je točil boljša štajerska vina.

Pri Katičevih je bil fant kakor Lapuhov Vinko dobrodošel v vsakem oziru. Kar je potrošil, je plačal pošteno in povrh je še prijel ob prostem času in za slučaj sile rad za vsako delo in pomagal, kakor bi spadal k družini. Da uslužnega korenjaka ni gonil nikdo na zimo izpod krova, je samoobsebi umljivo. Pri gospodarstvu, kakor je bilo Katičevo, je tudi v zimi dovolj posla.

Vinko je bil preskrbljen ter zaposlen skozi celo leto in to ga je še posebno odlikovalo pred vsemi ostalimi rakarji.

Da je bil zastavni štajerc Katičevim mnogo — veliko več nego navaden prihajaj, je bila vzrok Hrvatova edinka — Veronika.

Je že tako na tem božjem in ljubem svetu, da fantje preveč zapeljivo zasledujejo dekleta s pogledi in da se medsebojna srečanja z očmi vnamejo v mladostno — ljubezen!

Vinko in Veronika sta se spočetka samo rada videla in sta le malo govorila. Samoposebi je prišlo, da se je rakar večkrat vračal z lova, nego je bilo potrebno in Veroniki je plesalo srce, če je zagledala na dvorišču fanta, katerega je vzljubila, da ni znala kedaj.

Vinko ni razodeval Veroniki ljubezni v besedah in priseгах, obdelovale in zasajale so vrt njune mladostne ljubavi oči, ki tolikokrat dopovejo več in lepše nego vsi dolgovezni besedni romani.

Vinko in Veronika sta bila že koj po prvi presoji nepristranskega opazovalca par, kakor ga je dobili le po gredah podeželske telesne lepote in srčne nepokvarjenosti.

Ni duhtel samo Vinko po čedni postavi, zapeljivem pogledu in »kravžastih« laseh! Tudi Veronika je bila nalahno rdečih lic, žametno mehkega pogleda in po vzorcu vseh Gregorevčank vitko-visoke postave, da je ni nadkriljeval Vinko niti za pol palca.

Kaj bi kramal na dolgo ter široko z bogznaj kolikokrat do zadnjega kotička popisano in naslikano prvo ljubeznijo, ki je najlepša, dokler je znana le dve-

Na tableti utisnjeni
BAYER-jev križ jamči za
učinek, ki ga pričakujete
od
ASPIRINA.

Oglas je reg. pod S. Dr. 23762 od 19. XI. 1934.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V naši župniji je bilo lani rojenih 77, umrlo je 48, poročenih je bilo 17 parov, 22.430 sv. obhajil. V 10 letih je bilo rojenih 757 otrok, umrlo pa je 507 ljudi, torej znaša desetletni prirastek 250 ljudi, kar priča, da je naša župnija zdrava in napredovanje ljudstva normalno. — Mohorjeva družba šteje pri nas 176 udov, smo torej na prvem mestu v dekaniji, isto velja glede naročnikov »Slovenskega gospodarja«, ki jih je bilo dostej 218. Naj bi ostalo tudi v bodoče tako, če tudi z veliko težavo zbiramo naročnino. — Zapadli sneg je ustavljal lomljenje kamenja za novo cesto, sedaj pa se bo pričela vožnja kamenja. Letos še bo treba potlakati blizu 3 km ceste, da bo progā Sv. Benedikt — Lomanoše gotova. Gradnja ceste se bo nadaljevala, da se bo zvezala po najkrajši progī z banovinsko cesto Sv. Lenart — Maribor. Za nadaljevanje obstoje trije načrti: prvi naravnost Sv. Benedikt — Sp. Žrjavce — Sv. Lenart, drugi Ženjak — Spodnje Žrjavce — Sv. Lenart in tretji Obrat — Sveta Trojica — Spodnji Porčič. Kateri bo obvejal, bo odločila komisija. — V nedeljo dne 30. dec. je imela svoj občni zbor naša Sadjarska podružnica, ki je štela v starem letu 30 udov. Ob tej priliki je zanimivo predaval banski svetnik g. Vladimir Kuret o letošnji sadni trgovini, o zadružni organizaciji sadjarjev in o

zatananju škodljivcev. Razložil nam je tudi, kako naj oskrbujemo drevje in nam še v predavanju po pozni službi božji pojasnil razne načine cepljenja. Imel je veliko število hvaležnih poslušalcev. Dosedanji udje, ostanite zvesti in še novi pristopite!

Sv. Ana v Slov. goricah. (Neudauerjeva mama so umrla!) Zjutraj ob petih je mirno z nasmehom na ustih zaspala Neudauerjeva mama, posestnica v Žicah, gospodinja ugledne in spoštovane hiše, ki je daleč na okoli bila znana kot gostoljubna in radodarna. Noben rečnik ni šel praznih rok od njene hiše. Naša dobrodelna društva so imela v njej svojo podporo. Ne vem, ali bi bil dograjen Katoliški prosvetni dom, če bi ne bilo nje. Svojo družino je vzgojila v pristnem krščanskem duhu, ter so vsi krepki podporniki krščanskih ustanov. Sin Konrad kakor hči Terezija sta ugledna posestnika. Največje veselje pa je bil materi sin č. g. Matija Neudauer, župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Očetu Mihaelu, kakor vsem omenjenim ter tudi sinu Francu in hčeri Kristini izrekamo naše sožalje!

Sv. Tomaž pri Ormožu. O novem letu nas je zapustil naš gospod kaplan Strnad, ki je osobito zadnji čas moral nositi vso težo dušnopastirskega dela. Šest let, šest mesecev in šest dni nas je v nemal za čast božjo, nas vzgajal v marijanskem duhu, zadnja leta v treh Marijinih družbah, naše otroke pa v Marijinem vrtcu. Z veliko požrtvovalnostjo je kljub vsemu svojemu obsežnemu delu tudi vodil našo vrlo prosvetno organizacijo. S srčno zahvalo za Vaš trud združujemo željo, naj Vam Bog da na novem službenem mestu v Novicerkvi obilo sreče in blagoslova!

Ljutomer. Morda si že slišal, da se letos dne 18. majnika vrši izlet celega Ljutomerskega sreza v Beograd in na Oplenac, kjer počiva naš blagopokojni kralj, da se poklonimo njegovemu spominu. Posebni vlak bo vozil iz Ljutomera. Vožnja bo stala tja in nazaj 180 Din. Med potjo si ogledamo še Beograd in Zagreb. Morda greš z nami tudi Ti. Odloči se in se prijavi pri svoji občini. 400 nas mora biti, da dohimo svoj vlak. Do 1. marca morajo biti končane prijave. — Škofijstvo je izdalo odlok, da se od novega leta tudi poročne knjige vodijo v Cezanjevcih za tamošnji farni okoliš. Seve-

da se vrši tam tudi vpisovanje zaročencev. Najbrž bo cerkveno v kratkem ustanovljena v Cezanjevcih samostojna župnija. — Prve dneve v novem letu smo imeli kar po vrsti 5 mrličev. Zaporedoma so umrli trije možki, vsi 3 iz Stroče vasi. Med njimi je bil tudi Marko Sever, blaga katoliška duša. Blag jim spomin! — Ali si že pridobil enega novega naročnika za »Slovenskega gospodarja«? Še danes stopi k svojemu prijatelju, ki »Gospodarja« še nima in mu ga naroči, da bo imel vsak teden kaj novega v hiši. »Slovenski gospodar« bo stalno prinašal tudi novice iz domače župnije in okolice. — Ta teden se zopet otvori šolska kuhinja, ki bo revni deci nudila vsaki dan topel obed. Lansko leto je dobivalo okoli 200 otrok vsaki dan topel obed v šolski kuhinji. Skupno se je izdalo lansko leto nad 10.000 obedov za deco obeh ljutomerskih osnovnih šol.

Narččajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

»Slovenski gospodar«
 »Naš dom«
 »Nedelja«
 »Glasnik presvetega Srca Jezusovega«
 »Rafael«.

Grabrovnik pri Štrigovi. Nad vse vesel je bil za družino Kutnjakovo v Grabrovniku dan 27. decembra l. l., ko je njihov dobri oče obhajal 80letni jubilej svojega življenja. Kutnjak Martin se je rodil leta 1854 v Razkrižju od kmečkih staršev. Svojo mladeniško dobo je preživel tiho in mirno, največ v branju katoliških časopisov in knjig, posebno Mohorjevih. Kot tak je dobil službo cerkovnika v Razkrižju (danes Salezijanski dom), ki jo je zvesto opravljal celih 39 let. Med tem ga je večkrat obiskala trnjeva bodilka trpljenja, ker mu je kot očetu 15 otrok umrlo 8 otrok, in je tudi moral gledati smrt svoje prve žene, s katero je v lepi slogi in miru preživel 23 let. Toda kljub trpljenju in žalosti ni bilo iz njegovih ust slišati godrnjanja, marveč je vdan v voljo božjo vse z največjo potrpežljivostjo prenašal. Preselil se je na svoj novi dom v Grabrovnik, kjer še danes s svojo drugo ženo in otroki živi v najlepši slogi in miru. Bil je in je še danes vnet katoli-

čan, z gleden družinski oče in napreden gospodar. Bil je dolgoleten sotrudnik in dopisnik bivših »Medjimurskih Novin«, v katerih je s svojimi članki poučeval in zabaval čitatelje. Sicer je bil vedno slabega zdravja. Bilo je zares veselo, ko smo ga videli kot 80letnika sedeti in se veselega obraza smejeti v družbi domačega gospoda župnika, sester, edinega brata, dobre žene, otrok, vnukov ter ostalih sorodnikov in najboljših prijateljev. S prelepimi besedami in željami so jubilanu nazdravili domači gospod župnik Jurij Horvatič, ter mu želeli obhajati še 90letnico. Našemu jubilanu ki je čez 60 let naročnik »Slovenskega gospodarja« čestitamo ter mu želimo, naj ga dobri Bog zadovoljnega in veselega ohrani še mnoga in mnoga leta.

Zbelovo pri Ločah. Iz našega kraja, ki je v srednjem veku strahoval po svoji »krvavi rihiti« velik del sedajnega Spodnjega Štajerja, se se redko ogalsmo. Zadnja holeczen, »gospodarska griža« je nas hudo prijala. Okoli polstoletja obstoječa tovarna za upognjeno pohištvo je ustavila svoj obrat, okoli 200 domačih delavcev je zgubilo svoj kruh. Obenem je prizadet tudi kmet, ki ne dobi danes za svoj les tega, kar je prejemal preje, ako je na jesen delal drve, lepe bukove hlode pa odbral za tovarno, ki mu je primerno plačala ta les, da je vsaj imel za davek in druge potrebščine. Hudo, zelo hudo se nam pozna ta izpadek. — Vkljub vsem neprilikam pa vendar ne počivamo. Že pred leti smo ustanovili prostovoljno gasilno društvo, si nabavili ročno brizgalno in cevi, vendar ta brizgalna še vedno nima svojega pravega bivališča. Prostor za stavbo gasilnega doma smo si že izprosili, dobri sosedji so tudi pripravljene, da nam kolikor toliko pomagajo s potrebnim gradivom, toda to ni vse. Sklenili smo torej dobrodelno loterijo, katere žrebanje se vrši v nedeljo dne 20. svečana ob treh popoldne v lokalih g. Ivana Šalamona. Za 5 Din bo srečnik med ostalimi 100 manjšimi dobitki lahko prejel: popolno spalnico, moško kolo, 200 kg težko telico, vrečo moke itd. Društvo, ki je v kratki dobi svojega obstoja že v nekaterih slučajih uspešno reševalo premoženje bližnjega, prosi uljudno, da se tega žrebanja po nakupu še preostalih srečk prebivalstvo čim obsežneje udeleži.

ma. Daljše prikrivanje prve ljubezni je nekaj nemogočega in tako je bilo tudi pri Vinku in Veroniki.

Materinemu očesu prikrije otrok s težka nekaj celega človeka prešinajočega kakor je — ljubezen.

Mati Katička so koj uganili, da je opaziti na Veroniki po Vinkovem prihodu nekaj, kar ji je bilo poprej tuje. In te tuje pojave na hčerki je zaupala ob priliki dobra majka sicer bolj strogemu očetu, ki pa je bil koj s prvo izjavo resnega mnenja: »Bi ne bilo naopak. Fant je priden, delaven, pošten, štedljiv in enkrat bo najbrž očetov grunt njegov. Dokler je pa samo rakar in ne posestnik, ne dovolim poroke in ne trpim ljubimkanja za vogli. Tako bo, če bosta pametna, sicer poženen štajerca od hiše in deklini bom že posvetil, kaj in koliko velja očetova volja!«

Po teh resnih očetovih besedah je znala mati, koliko je bila ura in da mož ne pozna šale. Sklenila je, da spregovori ob prvi priložnosti z Veroniko in ona naj nagovori Vinka, da bosta za bodoče previdna, da se velmožni gazda ne bo razsrdil do skrajnosti.

Materine besede so hčerko sicer presenetile, obenem je pa bila Bogu hvaležna, da je prišla vsekakor

kočljiva ljubezenska zadeva roditeljema brez posebnih težkoč do ušes.

Vinko je bil koj podučen o položaju. Zamislil se je na dolgo ter je nato ostavil Katičev dom z zadržilom Veroniki, da bo poprej posestnik, nego bo zamenjal z umirajočim očetom na Sromljah luč s ključem do rojstnega doma.

Bila je tedaj na prodaj med Bizeljskem in Staro vasjo Lipšinetova domačija. Prav čedna hiša z gospodarskimi pritliklinami, posestvom in vinogradom.

Kar celega doma ne kupi preudaren človek, kakor bi se useknil. Treba pač imanje pregledati in oreračunati, če odgovarja ceni in ako jo zmore kupec v gotovem času.

Tudi Vinko ni kupil Lipšinetovega doma, kakor bi pihnil. Rabil je za sklep kupčije par dni. Pred starega Katiča je hotel stopiti kot pravomočen gruntar in izpolniti do pičice njegove pogoje za »lenitev zakona z Veroniko. Med pogajanja se je udil stalno na Bizeljskem in se mu niti sanjalo ni, kako se mu hoče usiliti v vrt sreče.

(Dalje sledi.)

in čvrst možakar. Turek je izgubil svoj zadnji zob, ko mu je bilo 30 let. Zdaj pa se je dogodil čudež: v 102. letu življenja mu je zrastle nov zob. Ta pojav je zbudil veliko začudenje v zdravniških krogih, ki sedaj preiskujejo tega čudnega starca ter proučujejo vzroke nastanka nove tvorbe.

Čudne reči se godé.

Prof. Integral stopa zamišljeno po cesti. Na levi nogi ima rjav čevelj, na desni pa črn. »Za Boga, kaj pa to pomeni«, ga ustavi tovariš. — »Ali pa veste, kaj je na tem še najzanimivejše? Da imam doma še en tak čuden par.«

Skomarje. Dne 11. t. m. je umrl tukaj, zadet od kapi, posestnik Anton Kovše, po domače: Vodovnik. Zapustil je ženo in petero odraslih otrok. Bil je zelo marljiv in skrben gospodar, toda sedanja gospodarska kriza tudi njemu ni prizanašala, smrt pa ga je rešila vseh morečih gospodarskih hskrbi. Naj počiva v miru! Težko prizadeti družini naše pristrčno sožalje!

Savinjska dolina. Ko stopamo v novo leto, si voščimo vsevprek, da bi bilo srečnejše in veselejše od starega, da bi živeli v slogi in miru. Ko gledamo nazaj v preteklo leto, vidimo, da ni bilo baš rožnato. Kljub temu, da so se izdajali ukrepi, ki bi olajšali težavno stanje našega kmeta, kljub temu, da se je že mnogo govorilo in pisalo o izboljšanju, je kakor v posmeh vsemu temu gospodarska stiska našega kmeta še naraščala. Hmelj, ki je skoro edini in glavni vir dohodkov tukajšnjega prebivalstva, je v ceni strahovito padel. Vrhu tega pa je bila količina pridelka za polovico manjša, kakor v normalnih letih. Mnogo škoda je naredila toča dne 30. maja, ki je divjala po Paški vasi, nekaterih delih braslovške fаре ter po Gomilskem. V teh krajih je bil popolnoma uničen hmelj, sadje ter vinogradi in zlasti v Paški vasi. Mnogo srečnejša je bila v tem oziru izrazito sadjarska pokrajina št. Andraž. Tukaj ni udarila ta šiba božja ter je sadno drevje krasno obrodilo. Dasi cena sadju ni bila takšna, kakor bi bilo želeto, so vendar mnogi iztržili lepe denarje, tako da ti posestniki vsaj malo lažje dihajo. Vinogradi so se pa kakor drugod tudi tukaj slabo izkazali. V ostalem pa je lansko leto mirno poteklo. — Kakor smo slišali, so se na Štefanovo šentandražani v neki tamkajšnji gostilni skavsali in so morali dva o polnoči celo k zdravniku peljati. Povod za pretep je dala štiriperesna deteljica, ki je znana po svojih nasilnih manirah daleč naokrog. Pričakovali bi od takih ljudi, ki so trgali hlače po šolskih klopeh, malo več srčne kulture. Dobro bi bilo, da bi se pristojna oblast za take ljudi malo bolj pozanimala ter jim stopila na prste!

Pameče. O ljudskem gibanju velja to: Napređovali smo za 5 duš. Z veseljem moramo zabeležiti, da bratovščina jeruzalemskega osla pri nas nima podružnice. Na cerkvenih vratih višji opomin, ki naj bi veljal za vse. — Naši ditantje že pripravljajo »Verigoe«.

Iz dvornega pevca — menih.

Na jugovzhodni strani mesta Solun je polotok Kalcidike, ki v treh delih sega v morje. Najbolj vzhodni del se imenuje sv. Gora. Ta del je okrog 50 km dolg, od 5 do 10 km širok in se polagoma vzdiguje proti jugu, kjer se ob morju vzdigne do 1935 m. Na tej sv. Gori je še dandanes država pravoslavnih menihov. Tukaj je 20 velikih samostanov, 11 skitov, to je samostanov v puščinji, in okrog 800 celic za puščavnike. Včasih je bilo tukaj okrog 50.000 menihov, pred sto leti jih je bilo še 10.000, dandanes je padlo število na nekaj tisoč. Do leta 1313 so bili menihi združeni s katališko Cerkvijo.

Na sv. Gori je živel tudi menih Ivan Kukulzel. Zanimiv je tek njegovega življenja, katerega hočem kratko tu opisati. Rojen je bil v 12. stoletju v Draču v Albaniji. V mladosti je prišel kot sirota v dvorno šolo v Carigradu. Ker je bil krasen mladenič ter je imel zelo ne-

žen glas in odlične zmožnosti, je vzbudil nase pozornost cesarja Aleksija Komnena in njegovega dvora. V učenju je odkril vse svoje šolske tovariše in postal je glasoviti dvorni pevec. Mladega Ivana so obsipali s častmi, oboževali so ga radi njegovega angelskega petja in skromnosti. A njegovo srce je navdajala neka tajna otožnost, katere ni mogel pregnati ves lesk in čar dvornega življenja. Trpel je sredi vsega sijaja in laskanja, ker ni imel osebe, kateri bi mogel zaupati svoja srčna čutila. Njegova otožnost se je še pomnožila, ko je izvedel, da ga cesar hoče prisiliti, da bi vzel v zakon neko dvorno gospodično. Misel, da bi radi časnih vžitkov mogel izgubiti mir svojega srca, je plašila Ivana, da je sklenil bežati iz glavnega mesta in se skriti v kaki daljni puščavi.

V istem času, ko je Ivan gojil take misli v svojem srcu, je prišel v Carigrad neki opat s sv. Gore po svojih opravkih. Ivan ga je slučajno videl in velika radost je prevzela njegovo srce. Potožil mu je svoje težave in odkril mu svoje namere. Opat ga je poslušal, odobril je njegove načrte in ga je blagoslovil. Ivan je kmalu nato ob ugodni priliki skrivaj zbežal iz mesta ter je šel v romarski obleki na sv. Goro, kjer se je javil pri samostanskem vratarju. Na vratarjevo vprašanje, kdo da je, odkod in kaj želi, je odgovoril Ivan, da je človek prostega stanu, pastir in da želi postati menih. Ni se torej hotel izdati, da je dvorni pevec iz Carigrada. Mlad si še, je pristavil vratar. Blagor mu, kdor v mladosti vzame na-se jarem Gospodov, je skromno odgovoril Ivan ter je prosil, da bi o tem obvestil opata. Vrtar je naznanil opatu in menihom, da je prišel neznan mladenič, ki želi postati menih in samostanski pastir. Ti so bili vzradoščeni, ker so ravno rabili novega pastirja. Sprejeli so torej Ivana, posvetili so ga v meniha in so mu naročili, da naj na gorskih pašnikih pase samostansko čredo. Ivan je s silnim veseljem sprejel službo, poglobil se je s svojo čredo v globino svetogorskih puščin — tam je bil kraj za premišljevanje in molitev.

Ko je cesar izvedel, da je pobegnil njegov ljubljenec, je bil zelo ogorčen. Poslal je v nekatere oddaljene kraje svoje sele, da bi ga poiskali. Seli so bili tudi na sv. Gori v samostanu sv. Atanazija, a ničesar niso izvedeli o pevcu Ivanu.

Ivanu so pa med tem mirno tekli dnevi, tedni in meseci veselja v samotnem gorskem življenju. Pasel je in pel pri svojih ovčicah. Enkrat je gnal svojo čredo visoko v gore, mislil je, da tu ni nobene žive duše. Začel je peti svoje prelepe pesmi, njegov angelski glas je daleč odmeval in zamiral na solnčnih visočinah atoških gor. Dolgo je pel, a ni znal, da ga je v bližnjem skalovju poslušal puščavnik. Pastirjev glas je pretresal njegovo srce in ga je ganil do solz. Dokler je pel, puščavnik ni obrnil od njega svojih oči. In čudom se je čudil, da so celo ovce in koze zadržavale sapo in gledale Ivana, ko so slišale njegovo rajsko petje. Celó obstopile so ga, stale so pred nji min ga gledale s svo-

jimi očmi, ker so bile očarane vsled angelskega petja.

Puščavnik se je skrivaj odpravil v samostan in je obvestil redovnike o lepem in ganljivem petju njihovega pastirja. Opat je pozval Ivana k sebi, da pove, kdo je in kje se je naučil tako lepo peti. Ivan je priznal, da je bivši dvorni pevec iz Carigrada, ki je pobegnil od tam ter je prišel kot romar na sv. Goro. Prosil je, da bi smel še dalje ostati v samostanu in da bi še obdržal svojo službo. Opat mu je začasno vse dovolil, a odpravil se je v Carigrad po navodila k cesarju.

V Carigradu je opat naznanil cesarju, da je prišel na sv. Goro mlad romar, o katerem se je pozneje izkazalo, da je bivši dvorni pevec Ivan. Poprosil je cesarja, da mu odpusti, ker je slavnega pevca nevede sprejel ter ga je posvetil v meniha.

Cesar je odgovoril: Žal mi je za tako izvrstnega pevca, žal mi je za mojega ljubljenega Ivana. A če je postal menih, se ne da nič spremeniti. Prvo je, da človek reši svojo dušo; naročite mu, da moli za mene in za mojo državo.

Ivan je zdaj brez skrbi, srečno in mirno živel na višinah sv. Gore. Napravil si je puščavniško celico z malo cerkvičico, kjer je šest dni v tednu samotno živel v premišljevanju nebeških resnic, ob nedeljah in praznikih pa je hodil v samostan, kjer je še dalje prelepo pel v zboru samostanskih pevcev. Umrl je svetniške smrti in je pokopan v cerkvičici, katero je sa msezidal. Njegova podoba se še dandanes hrani v samostanu sv. Atanazija.*

Tako se glasi zgodba o Ivanu Kukulzel. Na njem vidimo, kaj zmore človek močne volje. Carigrad je bilo takrat razuzdano, vživanju in pohoti udano mesto; cesarski dvor ni bil nič boljši. In slavljeni pevec Ivan je živel na tem dvoru. Kljub vsem vabam, kljub vsem zanjkam, kljub temu, da se mu je radi njegovega angelskega glasu na dvoru vse laskalo in ga oboževalo, je ostal čist in nepokvarjen. Njegova volja je bila silna in hodil je po potu resnice, ne meče se za desno in levo.

Srečen je človek s silno in močno voljo. Znano je, da je mlad francoski častnik hodil po sobi sem ter tje in je govoril: »Postati hočem slavni general in francoski maršal.« In res je postal velik general in je umrl kot francoski maršal, ker je bil mož odločne volje. Ljudi take volje potrebujemo. Mladenič slovenski, skušaj biti tudi ti take močne volje! Tvoje geslo bodi: Dobro hočem, slabo zametujem. Neki pisatelj pravi: Smo to, kar hočemo biti, ker moč naše volje je tako silna, da moremo vse doseči, kar v resnici želimo. Skušajmo pridobiti si tako odločno voljo! Mladenič, v tej volji izpolnuj svoje dolžnosti, ki ti jih nalagajo večne postave in postal boš človek, ki boš delal Bogu v čast, človeštvu v prid in sebi v srečo!

Al. Kokelj.

* Pisma o svjatoj gore afonskoj str. 159 itd.

Širite „Slov. gospodarja!“

Slovenskim dekletom, naročnicam Našega doma!

Sporočamo vam danes posebno veselo novico: V letu 1935 bo priredil »Naš dom« svojim naročnicam gospodinjski tečaj, ki se bo vršil okrog Velike noči. Mi bomo poslali letos 2000 naročnicam potrebne strokovne članke za posamezna gospodinjska opravila, poleg tega pa tudi ves potreben material, vse brezplačno! Tako se bo vsaka naročnica lahko v domači hiši vadila v pravilni uporabi gotovih gospodinjskih predmetov. Teh predmetov bo v vrednosti nad 12 Din, to se pravi, da več kot stane naročnina »Našega doma«. To so predmeti, ki jih itak v gospodinjstvu potrebujete, ki jih sicer morate v prodajalni kupiti, tu pa jih boste dobile zastonj. V kratkem vam v »Slovenskem gospodarju« javimo, kaj boste prejele.

Drugo leto bomo zopet napravili tak tečaj za nadaljnih 2000 naročnic. Za sedaj pa je še čas, da se prijavljate in naročite »Naš dom«. Dobite seveda tudi prvo številko.

Nič ne ugovarjajte, da je »Naš dom« bolj fantovski kot dekliški! Seveda je, saj pa fantje tudi delajo za njega na vse kriplje, ve pa ne! Fantovskih naročnikov je pač toliko, da imajo daleko premoč nad vami! Da pa ne bo špetira pri hiši »Našega doma«, smo se odločili, da za vas dekleta povsem enak list pod imenom »Naš cvet« začnemo takoj izdajati, čim dosežete število 4000 naročnic! To se lahko zgodi v enem samem mesecu, če ste pridne! Če boste znale poagilirati! S tem tečajem, ki smo ga danes razglasili, je to na vsak način mogoče! Dekleta, dajte se no malo razgibati! Te tečaj in naročevanje vašega lista naj bo takoj prvo nedelje, ko boste to čitale, vaš razgovor po sv. maši ali po nauku popoldne. V vsaki župniji naj se vsaj 10 deklet zbere in naroči »Naš dom«. Nobena se ne more več izgovarjati, da kaj žrtvuje za naročilo, saj bo dobila v blagu, ki bi ga sicer morale kupiti, povrnjeno naročnino.

Mi vas čakamo, dekleta! Upamo, da ne bomo čakali zastonj!

»Naš dom« z naročnino mesečno le 1 Din, letno 12 Din, se naroča pri upravi, Maribor, Koroška cesta 5.

O „Boju“.

Treba je, da javno povemo svoje mnenje o organizaciji, ki je v lanskem letu v Sloveniji postala precej znana: to je organizacija, imenovana »Boj«. Ta organizacija je nastala tako, da so se združili: četniki, dobrovoljci, rezervni oficirji, invalidi in organizacija slovenskih bojnikov, a tako, da so prvi imeli komando, bojavniki pa so tvorili moštvo. Takoj po ustanovitvi je smel »Boj« v dobi, ko ni bilo drugim dovoljeno prirejati shodov, sklicevati ljudi skupaj in na javnih shodih razpravljati o političnih vprašanjih. Vsled tega so nekateri od te organizacije mnogo pričakovali, drugi pa so se udeleževali shodov »Boja« s prepričanjem, da je mogoče na ta način povedati svoje mnenje o javnih zadevah.

V zadnjem času pa opazujemo, da je organizacija »Boj« zašla na taka pota, da moramo biti previdni. Domači in inozemski listi so objavili, da se skuša »Boj« združiti z različnimi organizacijami v državi, kojih vodje nam nikakor niso blizu. Poleg tega so se slišali gla-

sovi, da mislijo vse te organizacije ustanoviti nekakšno stranko, prav previdno pa pri tem pripovedujejo, da to ni stranka, ampak samo gibanje. Zdi se, da so na ta način le pripravljali pot za političen nastop in skušali z nejasnostjo mnoge dobiti na svojo stran, ki bi sicer ne sodelovali od začetka, če bi ves čas mogli jasno gledati. Prav v zadnjih dneh pa smo dobili v roko okrožnico, poslano sicer zelo zaupno raznim skupinam; iz te okrožnice sledi, da so bile naše sumnje upravičene. Okrožnica jasno pove, da hoče »Boj« nastopiti politično, čeprav povdarjajo svojo nepolitičnost. Naše stališče je bilo vedno, da naj ostane »Boj« organizacija bojnikov to, kar je v vseh državah: namreč organizacija tistih, ki so v svetovni vojni skupaj trpeli in ki se hočejo tudi v mirnem času med seboj podpirati. Tu mora biti prostora za vse. To pa je nemogoče tisti trenutek, ko se postavi »Boj« na strankarsko stališče in hoče politično nastopiti. Naj se to zakriva pod kakršnokoli besedo: političen nastop »Boja« je strankarski nastop.

To nedeljo, 20. januarja, sklicuje »Boj« v Ljubljano zbor delegatov, ki naj bi dal vodstvu pooblastilo, da začne s političnim delovanjem te organizacije in da stopi v politično zvezo z nekimi južnimi organizacijami. Nam se to ne zdi prav, zato političen nastop »Boja« in njegovo združitve z organizacijami, ki nam niso znane, odklanjamo. Prav tako se ne moremo navduševati za vse točke programa, ki naj bi jih nova politična organizacija izvajala.

Fašizem odklanjamo, pa naj se imenuje po Hitlerju ali Mussoliniju ali po kakem novem gospodu. Slovensko ljudstvo je demokratično in predobro vemo, kaj so Slovenci trpeli od raznih fašizmov. To nedeljo se bodo morali delegati »Boja« odločiti, ali gredo z neko novo politično stranko, ali ostanejo zvesti svojim dosedanjim načelom. Prepričani smo, da bo zmagalo načelo, naj ostane bojvniška organizacija to, kar je bila! Prepričani smo tudi o tem, da bodo delegati jasno videli in da se ne bodo dali begati od lepih besed.

Bojvnikom v obvestilo. »Borba«, ki sama sebe označuje kot »glasilo socialno-nacionalnega pokreta Jugoslovanske akcije«, dela v svoji številki z dne 12. januarja reklamo za takozvano starokatoliško cerkev, ki je krivoverska cerkev. Čudno je, da se ta list sploh poteguje za kakšno vero, ko piše: »Nam je vsaka vera enako vredna.« S tega stališča bi se lahko potegoval tudi za hotentotsko ali culukafersko vero ter jo priporočal pokretašem jugoslo-

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zagačenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanju, oprišču, srbečici, osvobodí naravna »Franz Josefova« voda telo vseh nabranih strupov gnlobe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefova« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

vanske akcije. Da se je odločil priporočiti takozvano starokatoliško cerkev, je razlog v tem, ker baje »ta cerkev stoji absolutno na narodnem stališču«. Kakšno pa je to »narodno stališče«, dokazuje zgodovina starokatoliške cerkve, ki so jo ustanovili leta 1871 od katoliške cerkve odpadli nemški profesorji, ki niso hoteli priznati papeževe nezmožljivosti v verskih stvareh. Torej ustanova nemških profesorjev iz leta 1871 naj bi stala, kakor piše list »Borba«, »trdno za jugoslovanskimi težnjami«?! Kdor to razume, naj si da svojo logiko patentirati! Pripominjamo, da hočejo »Bojvniki« stopiti v politično zvezo z Jugoslovansko akcijo, čije glasilo je »Borba«.

Knjige Mohorjeve družbe.

O Tereziji Neumannovi, preprosti kmečki deklici iz bavarske vasi Konnersreuth, ste gotovo že kaj slišali. Znano vam je, da to dekle že od leta 1927, torej že skoro osem let, nič ne je in ne pije in se hrani samo z majhnim delom sv. hostije. Spominjate se tudi, da doživlja to dekle, ki je zaznamovano z Jezusovimi ranami, že več let Kristusovo trpljenje tako natančno, da pretrpi z Zveličarjem njegove muke od Olske gore do njegove smrti na križu. Doživlja pa tudi druge prizore iz Jezusovega življenja tako živo, da pozneje o njih omenja vse posameznosti in celo ponavlja besede, ki jih je slišala iz Jezusovih ust in ki so jih govorili njegovi apostoli ter druge svetopisemske osebe. Naravno je, da vzbujajo čudežni dogodki v Konnersreuthu zanimanje vsega sveta. Že nešteto knjig so pisali očividci o Reziki. Praški nadškof, ki je bil dvakrat pri Neumannovi, je tudi spisal knjigo, kjer nam živo predstavlja trpinko in nas seznanja z njenim življenjem in trpljenjem. To knjigo je poslovenil župnik pri št. Lovrencu na Pohorju g. Janez Oblak, izdala pa jo je Družba sv. Mohorja pod naslovom »Vtiski iz Konnersreutha«. Knjiga bo zanimala vsakega bralca in bralko »Slovenskega gospodarja«, saj so dogodki, čeprav čudoviti, vendar opisani vsakemu umljivo. Knjiga, ki vsebuje tudi Rezikino sliko, stane broširana 9 Din (za neude 12 Din), v platno vezana 15 Din (za neude 20 Din). Naj ne bo hiše, ki ne bi imela te knjige o tej kmečki deklici. Naročite jo po dopisnici pri Družbi sv. Mohorja v Celju.

Kristusovi mučenci. Ko čitamo o preganjanju kristjanov v Mehiki, Rusiji in drugod po svetu, se nehote spominjamo prvih učencev, ki so žrtvovali svoje življenje med najhujšimi mukami samo zato, ker so verovali v Kristusa in svojo vero tudi izpričali. Spominjamo se krutega, krvoločnega Nerona in drugih rimskih cesarjev, ki so dali na tisoče nedolžnih kristjanov na najgrozovitejše načine umoriti. Gotovo je vsakemu izmed nas znano vsaj nekaj imen prvih mučencev, spomnimo se samo sv. Perpetue, Felicite in drugih, o katerih smo že v starih »Večernicah« Mohorjeve družbe čitali. Brez dvoma je vsakdo rad in s sočutjem prebiral te stare povesti in dogodke iz starih izdanj »Življenja svetnikov«, saj tako branje vzpodbuja in daje veselje do vere. Posebno zanimala bo pa vsakega kristjana knjiga, ki jo bo te dni izdala Družba sv. Mohorja »Kristusovi mučenci«. V knjigi so zbrani dokumenti, ki slikajo posamezne dogodke iz časa preganjanja prvih kristjanov; omenjene so okrožnice, v katerih krščanske občine poročajo drugim svojim občinam, kaj se

je v njih dogodilo, priobčena so poročila oči-vidcev mučenštva in objavljeni so tudi sodnijski zapiski o zasliševanju, o vseh je do- gnana pristnost. Knjiga je namenjena vsem slojem našega naroda; vsak katoličan jo bo s pridom bral in gotovo tudi povsem razumel. Vsakdo pa bo tudi ponosen, da je član iste Cerkve, za katero so tisoči in tisoči dali z ve- seljem svoje življenje že pred skoro 2000 leti. Citatelji »Slovenskega gospodarja« bodo knji- go radi naročevali, saj je to delo vredno, da zavzema častno mesto v vsaki katoliški hiši in knjižnici. Kdor hoče natančnejše podatke o knjigi, preden jo naroči, naj piše po pro- spekt. Zadostuje dopisnica, na katero napiše- te: Želim prospekt knjige »Kristusovi mučen- ci«, ki jo je spisal dr. Fr. Lukman. Dopisnico naslovite na: Družbo sv. Mohorja v Celju, ki vam bo brezplačno poslala prospekt.

Poslednje vesti.

Politične novice.

Nemška zmagaja pri gla- sovanju v Posaarju.

Uradno proglašeni izid glasovanja: 90.5 odstotkov za Nemčijo, 1 odstotek za Francijo, ostalo pa za neodvisnost Posaarja pod mednarodnim pokroviteljstvom.

Zadnje nedeljo dne 13. januarja se je vr- šilo v Posaarju ljudsko glasovanje, ki je bilo sedmo po prevratu in določeno po mirovni pogodbi. Posaarje obsega 1912 kv km in je bilo v celem v 83 občinah na 856 voličih 539.300 volilnih upravičencev. Predsedniki po- sameznih volilnih odborov so bili inozemci, prisledniki pa zastopniki nemške fronte ter protihitlerjevske enotne fronte. Volilna udele- žba je znašala 95% in so bile volitve končane ob 3. uri zvečer. Volilne žare so pripeljali v štirih avtih pod varstvom mednarodnega vojaštva v gostilno »Zur Wartburg« v Saarbrücken. Štetje glasov je pričelo dne 14. janu- arja ob 5. uri popoldne in je bil izid progla- šen dne 15. januarja ob 8. uri zjutraj. Volit- ve so se vršile mirno brez izgredov in seveda s pomočjo živahne agitacije od obeh strani. Na stotine avtomobilov, ki so bili v službi nemške fronte, je brzel po ulicah. Agitatorji so se posluževali motornih koles. Volilni Ustroj je deloval brezhibno. Nad 100.000 vo- lilcev je prišlo iz Francije ter Nemčije, drugi iz ostalega sveta. Koj po končanem glasova- nju so Nemci okrasili hiše z zastavami po mestih in vaseh in zvonili so po vseh cerk- vah v Posaarju in v Nemčiji.

Iz Posaarja bo tudi precej beguncev in ce- nijo njih število na 25.000 do 40.000. Med te spada 3000 Posaarcev, ki so že dobili fran- cosko državljanstvo, mnogo Alzačanov, ki so se nastanili v Posaarju in krog 24.000 Nem- cev. Vsi begunci, ki bodo pribežali v Francijo, bodo dobivali hrano iz vojaških kuhinj.

Društvo narodov se bo pečalo še ta teden s posaarskim vprašanjem. Zastopniki Anglije, Francije in Italije so izjavili v Ženevi soglas- no, da so za naglo rešitev tega vprašanja. Svet Društva narodov bo sklenil najbrž v so- boto povratek Posaarja k Nemčiji.

Domače novice.

Smrt odličnega krščanskega moža. V bol- nici v Brežicah je umrl g. Franc Cetin, daleč znani ter obče priljubljeni posestnik na Mo- stecu ob Čatežkih toplicah pri Brežicah. Po-

koj njegovi duši! Več o vzglednem možu v prihodnji številki.

Graničarja Andjelkoviča so ubili v Loški dolini ob italijansko-jugoslovanski meji tiho- tapci. Uboja je osumljen 22letni Franc Avsec iz vasi Pudob, ki je pa pobegnil.

Dvigalo ubilo deklino. V bližini Št. Vida nad Cerknico je ubilo dvigalo za dviganje le- sa 17letno Frančiško Brzek.

Huda nesreča. Usnek Janez iz Krvave peči pri Cerknici, lovec in posestnik, je ogledo- val v vasi Osredok nove naprave za dviganje lesa. Stopil je predaleč na rob prepada, zdrčal 80 m globoko, si je zlomil trikrat desno no- go in dobil hude notrajne poškodbe.

Trodnevni kletarski tečaj se vrši dne 28., 29. in 30. januarja (ponedeljek, torek in sredo) na banovinski Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Dopisi.

Zavednje. Naš župnik in duhovni svetnik Rožman Janez obhaja 30letnico svojega tuk. župnikovanja. Veseli in srečni smo, da hoče dobri in skrbni gospod tako dolgo vstrajati v naših hribih. V gorskih župnijah na okrog so se njegovi sosedje v tem času že do petkrat menjali in so pri tem župljani hudo prizade- ti, zlasti ker so pri velikem pomanjkanju du- hovníkov za časa provizure brez lastnega du- šnega pastirja. Nam pa so te težave in brid- kosti prihranjene, saj imamo brez teh dovolj drugih. A upamo, da se bo v kratkem obrnilo na boljše. Gospod svetnik pa naj nam bo še dolgo zdrav v našem kraju, v katerem deluje že toliko let in za katerega ima toliko zaslug.

MALA OZNANILA

Sprejme se v župnišče zdravo in močno kmet- sko dekle za zunanja dela pri kmetiji. Nastop takoj. Kje pove uprava lista pod številko 76.

Pošteno kmetško dekle, staro vsaj 24 let, sprej- met kajo za vsa hišna dela: Pohorski dom, p. Hoče. 83

Viničar z najmanje 4 dobrimi delavskimi moč- mi se sprejme s 1. februarjem 1935 na dobro viničarijo. Ponudbe na upravo lista pod Viničar 15«. 36

Viničarja z 4 in mačarja z 4 delavskimi moč- mi sprejme gostilna Novačan na Koških pri Mariboru. 15

Tolmač. Iz jezikov jugoslovanskih, laškega, nemškega prevaja poceni: Revizor, Lešni- kova 1, Maribor. 88

Dam posestvo v najem ali pa na polovino. Janžekovič Franc, Gosposvetska ulica 33, Pobrežje pri Mariboru. 90

Viničarja, ki je več tudi cepljenja in pri- pravljanja trt za nove nasade, vajenega ne- kaj sodarskega in tesarskega dela, samo z dobrimi spričevali, sprejme Anton Cvenkel. Sv. Peter, Savinjska dolina. 46

Odda se v najem gostilna v Brodeh pri Vran- skem. Vpraša se pri Ljudski posojilnici v Celju. 51

Posteljne odeje domačega izdelka, posteljno pe- rilo, zglavnike, blazine (tuhne), puh, perje, najcenejše pri: A. Stuhec, izdelovanje po- steljnih odej, Maribor, Stonla ulica 5. 85

Proda se: postelje trdi les z madracnimi vlo- žki 220 Din, odeje, koce, madrace, polštre, pernice 140, omare od 120, ostanki blaga, moško kolo, šivalni stroj, stoli, zrcalo, ob- lake. V novi starinarni Koroška cesta 3. 92

Žganjski kotel proda Senčnik, Sv. Peter 6 pri Mariboru. 89

Zadruga! Zaupno poverite staremu strokov- njaku urejanje knjigovodstva, zaključke rač- unov, izsledovanje pomot, poravnavo spo- rov, tajno pomoč nadzornikom, preprečeva- nje izgub, nepristransko razdruženje: Re- vizor, Lešnikova 1, Maribor. 87

Vsi se že čudijo, kako poceni kupijo staro in novo blago v Grajski starinarni v Mari- boru. 86

IA visokodebelna sadna drevesca od sort: Ka- nada, London peping, Baumanka, Ontario, Jonathan itd., jabolčne in ruškove divjake, cepljeno trsje: Laški rizling, burgundec, mu- škat itd. nudi: Drevesničarstvo in trsnicar- stvo Vinko Hrastnik, Št. Ilj pri Velenju. 81

Naznanilo! Cenjenemu občinstvu in že nekda- njim obiskovalcem naznanjam, da sem zopet otvoril gostilno v Mariboru, Vetrinjska uli- ca 3 in tudi hlev za konje. Za obilen obisk se najtopleje priporoča: Josip Kirbiš, mesar in gostilničar. 80

Zahvala. Srčno se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem ter znanecem, ki so ob bridki izgubi našega dobrega očeta

Franca Cajnko
posestnika v Savcih

nam pomagali ter ga spremljali na nje- govi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni č. g. župniku, pevcem za petje in vsem, ki so nam ob težki izgubi izrazili sožalje. 91

Savci, Sv. Tomaž pri Ormožu,
dne 8. januarja 1935.

Družina Cajnko.

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—

Kako si sam izračunam davek
Din 4.—

Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja«
dobijo vse zvezke te knjižnice za
polovično ceno. V letu 1935 bo iz-
šlo še precej teh knjižic, tako da
bodo naročniki »Slov. gospodarja«
s to ugodnostjo prihranili celotno
naročnino in še več! Zato pripo-
ročamo vsem, da ostanejo naroč-
niki »Slovenskega gospodarja« ter
tudi drugim povedo o tej ugod-
nosti!

Naročniki, naročajte knjižice na
naslov: Uprava »Slov. gospodarja«
Maribor, Koroška cesta 5, in pri-
stavite, da kot naročnik plačate le
polovico. Ostali pa na naslov: Tis-
karna sv. Cirila v Mariboru in v
Ptuju.

Karl May: Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

»Katerega rodu si?«

»Tonkawa.«

»Tonkaw —?« se je režal cornel. »Torej k ti-stemu rodu spadaš, ki se boji vsake mačke, razumeš, vsake mačke, pa če je tudi mačica!

S takimi ljudmi opraviš čisto na kratko! Torej, boš pil?« je pridjal grozeče.

»Ne pijem ognjene vode.«

»Ognjena voda« pomeni v izrazoslovju Indijan-
cev žganje.

Mirno je odgovarjal. Cornel pa je zamahnil in mu dal krepko zausnico ter kričal nad njim:

»Tule imaš plačilo za žalitev, rdeči strahopet-
než! Drugega maščevanja nisi vreden! Prenizkoten
si mi!«V hipu sta bila Indijanca vsa drugačna, njuna krotkost in pohlevnost je izginila, kot da je upihnje-
na. Mlajšemu je šinila roka pod odejo, najbrž je segel po orožje. Obenem je bistro pogledal po očetu, kaj bo storil.

Starejšemu se je spremenil obraz, da ga skoraj poznati ni bilo več. In zrastle je, se je zdelo, za celo glavo, v očeh se mu je grozeče zabliskalo, vse mišice so bile napete, vsak hip, se je zdelo, bo planil.

Pa le za trenutek je trajala sprememba. In spet mu je upadlo telo, vkup je zlezal, povsili oči in na obraz mu je legla ponižnost in skromnost.

Vsega tega rdečelas ni opazil.

»No —!« je izzival. »Kaj porečeš k taki zaus-
nici?«

»Hvala!« je dejal Indijanec skromno.

»Takó —? Všeč ti je —? No, če so ti zausnice
všeč, — saj ti lahko še postrežem!«

Spet je zamahnil.

»Tule imaš!«

Več ni povedal. Tudi zadel ni Indijanca.

Ta se je namreč po bliskovo umaknil in izzival-
čeva roka je trdo zadela po deskah omare. Votlo je
zabobnelo.Pa zgodilo se je še nekaj drugega, kar je ves
položaj nepričakovano preokrenilo.V omari je ostro, kratko zarenčalo, neka žival
je pihala, kakor piha razdražena mačka, in renčanje
je narastlo v divji, grozen krik ter se končalo s takim
silnim, grmečim tuljenjem, da se je zdelo, vsa ladja
se je stresla od strašnega glasu.Cornel je odskočil, izpustil kozarec in v smrtnem
strahu kričnil:»Za božjo voljo —! Kaj je to —? Kaka žival pa
tiči v omari —? Ali je dovoljeno voziti divje zverine
na osebnem parniku —? Kar kap bi zadela človeka
od strahu —!«V čudnem nasprotju je bil njegov strah z nje-
govim bahavim obnašanjem —.Strah pa je popadel tudi druge potnike. Vse je
plašno šinilo okoli in kričnilo.Le štirje niso trenili, črnobradati, ki je sedel na
prednjem krovu, orjak, ki ga je nameraval cornel
povabiti na drink, in pa Indijanca. Tem vsaj je bilo
videti, da ne poznajo strahu.Iz kabine so privreli zaspani gospodje in dame.
Prestrašeno so kričali, vse je bilo zmedeno.Izbrano oblečen človek srednjih let se je ril sko-
zi plašno gnečo, stopil pred potnike in pravil pomir-
jajoče:»Saj ni nič, spoštovani gentlemani in dame! Sa-
mo panter je, majhen panterček, ljubčkan panterček!
Le da je črn, črn je, moja gospoda!«»Kaj —? Črn panter —?« je vrečal majhen mo-
žič z velikimi očali na nosu. Poznalo se mu je, da se
bolje razume na knjige ko na divjad. »Črn pan-ter —? Najnevarnejša zverina —! Večji in daljši je
ko lev ali tiger —. Iz same krvoločnosti trga in mori
ljudi in živali —!«Pogledal je po sopotnikih, kako je učinkovalo
njegovo znanstveno predavanje. Pa nihče se ni zme-
nil za njega.

Obrnil se je k izbrano oblečenemu.

»Koliko pa je star?«

»Samo tri leta, sir! Ni starejši.«

»Samo —?« se je zgrozil možič. »Samo —? Tri
leta so pri vas za tako žival, samo tri leta —? Ali
ne veste, da je črn panter s tremi leti že dorastla
roparica —?«O Bog —!« je vil roke. »Taka nevarna žival je
na krovu —? S tako zverino potujemo na eni in isti
ladji —?«

In strogo je nagubal čelo.

»Povejte, po čigavi odgovornosti je prišel tale
črni panter na naš krov? Kdo je dovolil tak škan-
dal?«»Na mojo odgovornost je bil vkrcan, na mojo,
sir!« je dejal izbrano oblečeni.

»Kdo pa ste pravzaprav?«

Vljudno se je mož priklonil družbi, ki se je na-
gnetla okoli omare.»Dovolite, da se vam predstavim, cenjene dame
in cenjeni gentlemani! Lastnik sem slavnega cirkusa,
tvrška Jonatan Boyler, družba z omejeno zavezo. Že
nekaj tednov gostujemo v Van Burenu. Naročil sem
za cirkus tegale črnega panterja, te dni sem prejel
obvestilo, da je prispel v New Orleans, pa sem se
podal s svojim najizkušenejšim krotilecem na pot, da
ga prevzamem in odpremim v podjetje.Kapitan tegale izvrstnega parnika mi je — seve-
da le za izredno visoko odškodnino — dovolil, da
smem žival vkrcati na njegov krov. Pa stavil je po-
goj, da potniki ne smejo zvedeti, v kaki družbi potu-
jejo. Zato sem krmil panterja vsikdar le ponoči in mu
— by god! — vsako noč dal celo tele, da bi se do
sitega našrl in prespal dan v lenobi in sitosti. In bi
tudi nihče ne bil zvedel za njega. Ampak seveda —
če s pestmi bijete po omari! Tako obnašanje še črn
panter zameri, prebudil se je in se oglašil.Upam pa, da mi cenjena gospoda ne bo zamerila
navzočnosti črnega panterja. Saj vas prav nič ne bo
motil!«

Mož z očali je krilil z rokami.

»Kaj —? Ne bo motil —? Ne zamerimo vam ga
naj ne —? Reči moram, da kaj takega še živ človek
ni zahteval od mene —! Na eni in isti ladji se naj
vozim s tako nevarno zverino —? Ne!Pravim vam, ali pojde on ali pa jaz —! Izberite!
Vrzite zverino v vodo —! Ali pa postavite omaro
na suho!«»Ampak, sir —!« je miril lastnik cirkusa. »Saj ni
nevarnosti, prav nobene nevarnosti! Le pogledajte si
tole izredno močno omaro, ki —.«»Ah, kaj omara —!« se je razburjal možič. »Tole
omaro sam razbijem, kaj šele da bi je ne razbil
panter!«»Dovolite —!« je miroljubno razlagal lastnik.
»Dovolite, da vam povem! V teje omari tiči železna
kletka in v njej šele je panter! In tiste kletke niti
deset levov in panterjev ne more razbiti!«

»Je res —? Ne verjamem!«

»Pa si pogledajte!« je ponudil mož in sam zakrivil
nesrečo, ki se je zgodila.

»Pokažite nam kletko!«

In koj se je oglasilo dvajset trideset potnikov.
»Da! Pokažite nam kletko — pokažite nam
kletko!«Menda niso bili toliko radovedni na železno
kletko ko na črnega panterja —.Lastnik cirkusa je bil yankee, — pristen anglo-
saški, v »Državah« rojen Amerikanec, Nemudoma
je zagrabil priliko, da pri stvari tudi kaj zasluži. Saj
občinstva, in še radovednega, je bilo dovolj —.

(Dalje sledi.)

Izpremema.»Ali si že dolgo znau-
s to rjavolasko?«

»Tri mesece.«

»Ona pa pravi, da se
poznata že leto dni.«»Da, toda takrat je še
bila črnolaska.**Umetnost.**»Že zopet si pijan —
ravnati bi se moral po
meni! Jaz ne pijem ni-
koli alkoholnih pijač.«»Ha, ha, ha, biti tre-
zen ni prav nobena
umetnost.«**Pri zdravniku.**»Sam ne vem, kaj je
to, gospod doktor, da se
moja žena zadnje čase
vsak hip trese.«»To ni nič hudega —
gre le za pripravo za
zimo, ko bo hotela ime-
ti nov kožuh.«**Kobilice**povzročile smrt 200.000
prebivalcev. Leta 1866
je napadlo afriško Al-
žirijo 50.000 ton težko
krdelo kobilic. Kobilli-
ce so pokrajino tako
opustošile, da je pomr-
lo od lakote 200 tisoč
ljudi.**Lekarnar umoril 22
oseb.**Oblasti so aretirale
lastnika neke lekarne,
S. Millerja v Portland,
Oregon, v Združenih
ameriških državah, in
njegovega pomočnika,
ker sta odjemalcem
prodajala kot pijačo
strupen lesni alkohol,
s čimer je tekom zad-
njega časa povzročil
smrt 22 oseb. S tem
alkoholom ga je zala-
gala neka tovarna, ki
pa ni vedela, v kako
svrhu ga lekarnar upo-
rablja.**Popleskane stopnice.**Žena možu, ki je zve-
čer po svoji stari na-
vadi rad odrinil v
gostilno, da se okrepi z
vinom: »Francelj, pro-
sim te, pridi do osmih
domov, danes bōdēmo
pleskali stopnice.« —
Med tem pa je žena iz-
premenila svoj načrt in
je namesto stopnic pre-
pleskala ograjo. Moži-
ček je prilomastil do-
mov šele ob pol 12. uri
ponoči. Da ne bi poma-
zal stopnic, pleza kar
po ograji v 1. nadstro-
pje. Ko ga žena začuje,
mu zakliče: »Francelj,
kar po stopnicah pojdi,
danes smo pleskali sa-
mo ograjo.«

Vzamem posestvo v najem. Naslov se izve pri: Vudler, Maribor, Meljska cesta 55. 69

Kupujem razni okrogli les: jelše, hrastje, gaber, bukve, lipe, breze, hruške, oreh, črešnje po najvišji dnevni ceni. Žaga Vindiš, Ptuj. 79

Pismeno oglasi se bivši posestnik Rodošek iz Stanoskega št. 15, Poljčane, zastopstvu Grossek, Stanosko, Poljčane. 67

25 kg lepih čistih jabolčnih pešk, jamčena kakovost, ima na prodaj Ivan Podlesnik v št. Janžu, pošta Velenje. 53

Parne pekovske peči in stroje postavlja »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25. Sprejema zastopnike iz vseh krajev. 74

Kmetje in obrtniki dobijo posojilo po ugodnih pogojih. Simon Ločičnik, zastopnik, Vas pri Marenbergu. Znamko za odgovor priložiti. 68

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Avkermannov naslednik A. Kindl, Ptuj. - 70

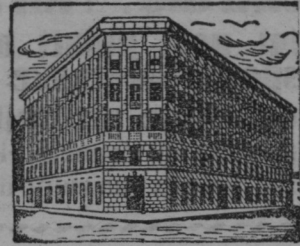
Prodam psa špicna, 10 mesecev starega, Jarc I., Sp. Kungota 2, Pesnica. 71

Za bučnice, luščene in neluščene, dam pristno bučno olje. Josip Jagodič, trgovina s špeci-rijo in železnino, Celje, Glavni trg 14, Gubčeva ulica 2. 40

Cepijene trte iz vrst trsnega izbora in tudi sadna drevesa nudi, dokler se bode trajala zaloga, I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik. 7

Ugodna prilika za vse,

posebno za ženine in neveste: manufaktura in moške obleke po zelo nizki ceni prodaja trgovina A. Nifergal, Maribor, Koroška cesta 1. 82

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
VONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, uradce, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2115

Golša - nabrekel vrat!

je obolenje ščitne žleze, katera se more pravočasno ozdraviti, ker se drugače delovanje tega važnega organa kot zaščita proti strupom ogroža, vsled česar nastopajo neugodni in dostikrat nevarni pojavi. 75

Zdravniška znanost je ugotovila, da soli, ki vsebujejo jod, izvanredno dobro delujejo na razne oblike golš. Mnogobrojni bolniki so ugotovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega

pitnega zdravljenja

hitro in povsem neškodljiv upliv na bolezen. Vsakdo, kdor trpi na golši in ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, katero mu pošljemo

brezplačno.

Dopisnica zadostuje. Poštno nabiralno mesto:

**Georg Fulgner, Berlin-NEUKÖLLN,
Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 83.**

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso voto nazaj. Teh vlog imamo preko 1.500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Hiša z nekaj zemlje na deželi na prodaj, cena 13.000 Din. B. Vanovšek, Gaberje, Lastni dom 18, Celje. 33

V zimi se nudi prilika, da se Vam temeljito osnažijo, emajlirajo, ponikljajo, izbrusijo kroglišča, ležaji in obnove kot nova dvokolesa. Shramba motorjev in koles. Hitro, točno in solidno izvrši mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Javite potrebo z dopisnico, pridem na dom. 47

Kupujte in čitajte zanimive povesti in knjige iz založbe Anton Turk: 72

Ciganova osveta Din 6.—
Cvetina Borogradska Din 9.—
Devica Orleanska Din 8.—
Elizabeta Din 7.—
Hedvika, ba nditova nevesta, Din 6.—
Krvna osveta Din 4.—
Na indijskih otokih Din 7.—
Pariški zlatar Din 6.—
Pod krivo jelko Din 10.—
Robinzon Din 10.—
Sv. Genovefa Din 8.—
Sv. Notburga Din 6.—
Turki pred Dunajem Din 9.—
Zadnji dnevi nesrečnega kralja D 12.—
Spretna kuharica broš. D 23.—, vez. 30.

Knjige se dobijo tudi v knjigarnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Cerkvene sveče in kadilo kupujte pri Josipu Jagodiču v Celju, Gubčeva ulica 2, Glavni trg 14. 39

Kmetice! Najboljše zamenjate semena za olje v tovarni bučnega olja v Mariboru, Tabor-ska 7, južna stran mosta. 1195

50% si prihranite,
če se poslužite nakupa v 1192
TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR,
Vetrinjska ulica 15.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Voščene, liturgične in pogrebne sveče,

voščene zvitke, voščene vrvce za prižiganje sveč, kadilo več vrst, sveče za lestence, sveče »Pax« za hišno rabo kupite najugodnejše in v dobri kvaliteti v 77

svečarni Pax, Kopač & Stele

družba z o. z., v Ljubljani, Celovška cesta 14,

ali pa, kar bi bilo za Vas še pripravneje:

v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

in njeni podružnici v Ptuj, pri g. R. Kraupnerju v Celju, pri g. Joža Hrastelju v Gornji Radgoni in pri g. Francu Lipeju v Brežicah.

Na željo Vam pošljemo najnovejši cenik.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pozor kmetovalci in posestniki! Gnojite z apnenim prahom, sedaj je tisti čas. Apneni prah je najuspešnejše radikalno gnojilo za vrtove, sadonosnike, vinograde, polja, travnike in pašnike. Glavna zaloga veletrgovina Andraschitz, Maribor. 45

Romani Karl Maya:

10.500 strani — 60 zvezkov po 160 strani — 15 knjig!

Vsi romani so že izšli in jih lahko dobite vse na enkrat.

Knjigotrška cena je: zvezek po Din 13.—, knjiga po Din 60.—, 70.— in 75.—.

Kdor naroči z naročilnico, dobi:

Vseh 60 zvezkov, broširano,

namesto za Din 780.—, samo za mesečno odplačevanje tekom 12 mesecev po Din 45.—, ali pri takojšnjem plačilu za Din 500.—, ali vseh 15 knjig, vezano v celo platno: namesto za Din 1050.— samo po Din 60.— mesečno tekom 12 mesecev, ali pri takojšnjem plačilu za Din 600.—.

Po tako ugodnem nakupu oddamo le 1000 naročnikom, ker bodo potem knjige pošle.

Knjižnice in privatniki, oskrbite si pravočasno te zanimive romane!

Naročilnico dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

3

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestnje najboljše.
Denar je pri njej naložen po
polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem!